National Library
Bibliothèque Nationale
Nov 6 1984
NEWSPAPER SECTION
SECTION DES JOURNAUX

NATIONAL LIBRARY OF CANADA
Collection Development Branch
395 Wellington Str. Order sect.
Ottawa, Ont.
K1A ON4

B103/C/23/1

Meie Elu

EESTLASTE AJALEHT PAGULUSES

Second Class Mail Registration No. 1354.

Nr. 30 (1691) 1982 NELJAPÄEVAL, 29. JUULIL — THURSDAY, JULY 29 XXXIII aastakäik

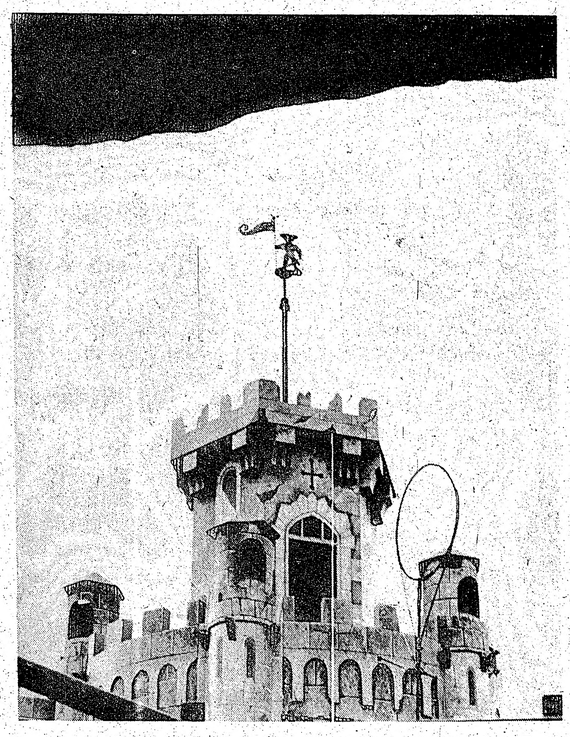

Foto — Arno Bender

Kas osav fotomontaash 1. aprilli puhul avaldamiseks, või on Vana Toomas tõesti vahetanud oma valveposti? Ei kumbagi. Enam kui 350 aastat vana originaal puhkab Tallinna Linnamuuseumis, tema terasest koopia keerleb raekoja torniotsus ja teine jäljend on võtnud omale nüüd tuulelipu ameti ühes Kalifornia lõbustuspargis.

„Marine World Africa USA" delfiinide staadionile ehitati sel aastal keskaegne kindlus.

Pargis töötav eestlasest dekoraator soovitas tuulelipuna kasutada Tallinna „valvurit" Vana Toomast, millisest tehtigi peaaegu täpne jäljend. Tuulelipp on umbes üks meeter kõrge ja asub 40-ne jala kõrguse torni tipus. See on nähtav kõikjal lõbustuspargis.

„Marine World Africa USA'd" külastab aastas umbes üks miljon inimest. Seal toimub ka 1983. a. Lääneranniku Eesti Päevade rahvapidu.

☆

Kuigi Tallinna Raekoda asub oma praegusel kohal juba 1341. aastast alates, ei ole säilunud hoone mitte 14. sajandist, vaid aastail 1402—1404 ehitatud, kusjuures vana hoonet püüti uue ehitamisel ära kasutada.

Hoone püsis suuremate ümberehitusteta kuni 17. sajandi keskpaigani, siis asuti vanale hoonele barokselt sümmeetrilist fassaadi andma.

Varasematest ümberehitustest on kõige silmapaistvam 61,5 meetri kõrguse torni kiiver, mille raehärra Hans Johan Mölleri kingitusena ehitas linnale Geiger Graff aastail 1627—1628. Kiivri hilisrenessanslik vorm ei ole säilinud, sest 1781. aastal tehtud põhjaliku remondi ajal sällitas ehitusmeister Pascalis Kappen küll kiivri liigenduse, kuid andis kõigile vormidele baroki voolava ümaruse. Sellisena restaureeriti tornikiiver ka sõjapurustuste likvideerimisel 1952.

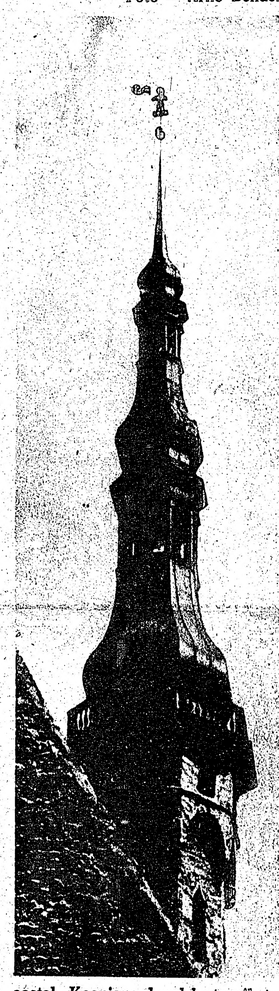

aastal. Koopiana keerleb tornil teraslipp Vana Toomas, mille 1530. aastast pärinev originaal on uue asukoha leidnud Tallinna Linnamuuseumis.

1200 EESTLAST LAULUPEOL INGLISMAAL

LEICESTER („Meie Elu" kaastööliselt) — Kolmas Euroopa Eestlaste laulupidu laupäeval, 17. juulil Leicesteris kujunes kokkutulnud rahvahulga ja haruldaselt ilusa ilma tõttu rahvuslikuks suursündmuseks Inglismaa väikearvulise rahvusgrupi elus. Kokkutulnud rahvahulga koguarvu võis arvata 1200-le inimesele. Peopileteid oli müüdud 800 ümber, pluss tegelaspileteid ca 300 lauljale ja 100-le rahvatantsijale.

Aukülaliste hulgas võis näha peapiiskop Konrad Veemi ja praost dr. theol. Jaak Tauli abikaasadega, endist IEU esimeest Väino Pärteli, Eesti Keskkomitee esimeest Saksa Liiduvabariigis Johannes Västrikku jt. Samuti olid kohal Korraldava Toimkonna liikmed — Leicesteri Eesti Maja esimees V. Kuil ja sekretär A. Nigol abikaasadega. Samuti pressimehed ja fotoreporterid. Kohal oli ka „Leicester Mercuri", ingliskeelse ajalehe, naisreporter.

Kontserdi alguseks olid rivistunud lavale — esireas nägusais rahvarõivais naised ja tagapool laulumeeste read tumedates ülikondades rukilillesinise lipsudega. See kõik andis kuulajatele rahvuslik-piduliku dekoratiivse pildi. Kummagil pool pooldiumi küljel olid lipuvardais koorilipud, arvult 12. Trompetihelide saatel sammusid lavale kaks noortegruppi — neli neidu ja kaks noormeest sini-must-valgete lippudega. Sellele järgnes ühislaul „Hoia Jumal Eestit, meie kodumaad" H. Piirimetsa orelisaatel.

Järgnes Peotoimkonna esimehe L. Veski avasõna: „Oleme kogunenud ligidalt ja kaugelt, isegi ookeanide tagant, siia peosaali. Nii nagu meie esimene laulupidu Tartus 1869. a., ei olnud seal tähtis laulude kunstiline kvaliteet ja hõredate rahvahulkade kvantiteet, vaid oluline oli Taaralinnas rahvusliku ühiskonna vaimsus — eestikeelne laul. Rahvuslik mõte sai määrava koha. Mitte välist efekti ei vaja meie võõrsil, vaid eesti rahvusliku elujõu säilitamist, sisemist elujõudu — elavat eesti südant, mis on looritatud sini-must-valge lipuvärvidega." Kõneleja lõpetas oma tundelise avasõna: „Eestlane olen ja eestlaseks jään, kuni ma hauda lähen..."

TERVITUSED

Avasõnale järgnesid tervitused. Kõigepealt Jüri Raid — Rootsi laulukooride esindajalt ja koorijuhilt, kes oma tervituskõnes viitas meie noorte tulevikuprobleemile, nende vähesusele, kuid sellest hoolimata lootis nende seast kord tulevasi koorijuhte.

Eestlaste Keskkomitee esimees Saksa Liiduvabariigis Joh. Västrik tervitas oma rahvuslikult häälestatud kõnes haaravalt rahvahulki ja deklamaatorile omase paatosega vihjas eestlastele kui laulurahvale, kes iidsetel aegadel palvetasid orjaikkes vaevlevate vendade ja õdede eest nagu teeme seda tänapäeval ja tegid seda meie isad ja vennad sõjaretkedele asudes... ikka laulu saatel. Kõneleja lõpetas oma tervituskõne, vihjates kodumaale: „See on Jumalast õnnistatud maa, kus hällis rukis. — Meie ei taha olla vaikiv sugupõlv. Kandku tuuled tervitusi ja lootusi Siberi lagendikele. Elagu tulevane taas-vaba Eesti!"

Belgia Eesti Seltsi nimel tõi tervitusi esimees E. Otter ja Hollandi Eesti Seltsi poolt (kirjalikult) Vilma Belinfante. — Pikema kirjaliku läkituse Euroopa eestlaste kolmanda laulupeo külalistele oli saatnud Elmar Reisenberg, eestlaste esindaja Saksa Liiduvabariigis. See lõppes sõnadega: „Meie vanem põlv pidi katkestama töö kodumaal võõra türannia pärast. Vabadus on inimese ürginstinkt. Meie sihiks on eesti keele ja rahvuskultuuri säilitamine."

KOORIDE KONTSERT

Laulupeo kontsertosa algas ühendatud segakooriga. Seda juhatas vaheldumisi koorijuhtide trio: A. Miilmaa, V. Laidsaar ja H. Piirimets. Lauludest esitati: M. Härma „Veel kaitse kange Kalev", E. Võrgu „Ma lillesideme võtaks" ja T. Vettiku „Ei iialgi".

(Järg. lk. 3)

President R. Reagan Valge Maja Roosiaias tõuseb toolilt pärast Ikestatud Rahvaste Nädala proklamatsioonile allakirjutamist. Taga vasemal abipresident Bush, riigitegelasi ja ikestatud rahvaste organisatsioonide esindajaid. Tseremoonial, kus president Reagan kritiseeris teravalt kommunismi ja N. Liitu, mainides selle ohvrite hulgas nimeliselt ka Balti riike, võttis osa umbes 200 kutsutud isikut — nende seas ka kuus eestlast.

VABADUSE RAADIOSAATED SISUKAMAKS

Président Reagani karmim antikommunistlik kõne

Ikestatud Rahvaste Nädala proklamatsioonile allakirjutamise tseremoonial, mis toimus esmakordselt rahva ees, ütles president Reagan, et üks rahvas teise järele on langenud röövsaagiks Nõukogude ideoloogiale ja et ülemere asuvad raadiojaamad, mis saadavad USA informatsiooni N. Liitu ja Ida-Euroopa aladele, tulevad moderniseerida koos saadete sisuga.

Poolas ja kõikjal ikestatud rahvaste hulgas on surve all olevate inimeste vabaduse armastus põlev. N. Liit kulutab 3—4 korda enam, et segada läänest tulevaid saateid kui USA kulutab oma saadetele. Kommunistlikus maailmas ei taheta, et nende inimesed saaksid kuulda tõtt. Ta õhutas USA Kongressi, et see suurendaks raadiosaadete fondi, ja nii et ka saated Kuuba rahvale saaks teoks.

President ütles edasi: „... läbi Balti riikide, Ida-Euroopa ja Aasia nüüd ka Aafrikas ja Ladina-Ameerikas üks rahvas teise järele on langenud röövsaagiks ideoloogiale kus on lämmatatud inimõigused. Kommunistlik süsteem tähendab sunnitööd, hulgalist vangistamist, nälja-hädа ja massilist hukkamist ning N. Liidu kasvatamist kõige suuremaks sõjaliseks impeeriumiks kogu maailma ajaloos. See on meie ajastu tragöödia ja suurim hädaoht rahvaste rahule. See totalitaarsuse laiutamine ei ole tulnud mitte populaarse liikumise ja vahade valimiste kaudu vaid sõjalise jõu ja väikese revolutsioonilise riigikukutajate kaadri abil, kelle ainsaks sihiks on pääseda võimule. Sealt areneb politseiriik ja öised koputused elamuustele..."

Tseremoonia koos presidendi kõnega kestis umbes 20 minutit. Peale ikestatud rahvaste organisatsioonide esindajate oli kohal arvukalt Kongressi liikmeid, samuti välisministeeriumi kõrgemaid ametnikke. Eestlasi oli kohal kuus: ERKÜ esimees J. Simonson, abiesimehed M. Kari ja P. Saar, esinduskogu liige J. Raus ja vabariikliku partei tegelasi Hans Lill (Ind.) ja Veye Elridge (Virg.). Ameerika Hääle eesti osak. tegi selpuhul jutuajamise J. Simonsoni ja P. Saarega. Umbes poolteist tundi peale sündmust, mis leidis kohati laialdast märkimist ka pressis, andis Ameerika Hääl sellest oma esimese saate. Kuigi president oma sõnavõtus märkis ka Balti riike kui Nõukogude ohvreid, läks teade sellest nimetamata üle, mainides üldsõnaliselt „alistatud rahvaid Ida-Euroopas".

Ikestatud traditsioonilises kuumuses

NEW YORK (M.E.) — Käesoleva aasta Ikestatud Rahvaste Nädala peaüritused New Yorgis langesid juba kolmandat aastat just sellel ajal valitseva erakordse kuumuse kätte. Pühapäeval, 18. juulil kui toimusid pidulik jumalateenistus St. Patricks katedraalis, rongkäik läbi Viienda avenüü ja järgnev miiting ettekannetega Central Pargis, kõikus maailmalinnas temperatuur 93 ja 98 kraadi vahel Fahrenheiti järgi, olles keskmiselt 35 kraadi Celsiust.

Miljonid newyorklased põgenesid kuumuse eest kohaliikesse supelrandadesse, millistest mitmed rahva ummistuste tõttu varsti hoopis uutele saabujatele suleti, ikestatud rahvaste etniliste gruppide esindajad aga olid kuumusest — mis muide juba eelnevalt oli mõnda päeva kestnud, heidutamatult oma poliitiliste tõekspidamiste eest ja vabaduse nõudmistega kommunistidelt orjastatud maadele väljas. Eriti kannatas suur osa õrnemast soost, kuna nende rahvarületus enamalt on raskemast materjalist. Kõik arenes ettenähtud korra kohaselt, väljaarvatud tagasihoidlik kajastus ameerika pressis ja TV-s.

Kõige suuremad ja kaunimad etnilised grupid olid seekord ungarlasilt, eestlasilt ja lätlasilt lippude, värvide ja loosungite kirevuses, kusjuures neil kõigil oli kohal ka silmapaistvalt palju noorust, — demonstreeriides püsivat elujõudu selles võitluses. Eesti sini-must-valget pealippu kandis sõjaveteran ja IRk juhtiv tegelane Elmar Lipping, noored olid suure, üle avenüü ulatuva ESTONIA'ga. Et president R. Reagani IRN proklamatsiooni tekst ei olnud selleks ajaks kohale jõudnud, määrati IR Komiteelt selle ametlik ettelugemine nädala lõpule Eesti Majja, mida toimetab komitee esimees Horst Ulich.

Sudaan võtab PLO

Esimene araabia riik, kes on nõus võtma vastu PLO geriljad on Sudaan, andes seega lootusi, et sõda Liibanonis lõpetatakse. President Jaafar Nimeiry ütles intervjuus ajalehele, et Sudaan nõustub PLO peakorteri avamisega Khartumis. Egiptus on lubanud varjupaika mõnedele geriljadele kui PLO moodustab eksiilvalitsuse. Süüria on valmis võtma vastu PLO juhid.

Yasser Arafat lubas tunnustada LRO resolutsiooni, mis sisaldab Iisraeli tunnustamise, kuid juudid peavad seda vaid propagandaks ja alustasid ägedat Lääne-Beiruti pommitamist. Arafat kirjutas sellele napisõnalisele dokumendile alla USA senaatorite juuresolekul, kuid Washington võtab lubadust kahtlusega.

Vangid mõrvasid kolm valvurit

Archambaut'i föderaalvanglas Quebecis piinasid ja pussitasid vangid surnuks kolm valvurit. Seeda petakse verisemaks mässuks mis kunagi olnud Kanada karistusasutistes. Mässajate kaks juhti läksid vabasurma, võttes mürki. Vangid ründasid relvadeta valvureid oma tehtud ja vanglasse smugeldatud nugadega.

„Meie Elu" toimetus ja talitus on suletud esmaspäeval, 2. augustil „Civic Holiday" puhul.

T.E.N.S. Jõekääru Laste Suvekodu

VALGUSPIDU

laupäeval, 7. augustil kell 8.30 õhtul

Jõekääru staadionil

EESKAVA Pääsmed $4.00 EINELAUD

Nädalakroonika

PRANTSUSMAA EI ARVESTA USA KEELUGA

☆ Washingtoni püüdlus takistada Siberi õlitoru ehitamist sai uue hoobi kui Prantsusmaa teatas, et vaatamata keelule müüb Moskvale USA litsentsiga valmistatud seadmeid. Mitterrandi valitsus tegi prantsuse ettevõtetele teatavaks, et nad peaksid kinni lepingutest seoses gaasitoru ehitamisega. Washingtonist teatati, et uuritakse nende välisettevõtete karistamise võimalust, kes ei arvesta USA keeluga.

Seoses gaasitoru ehitamisega on USA ja tema liitlaste vahekord jahenenud. Lääne-Saksamaa, kel suurem osa torustiku finantseerimisel, läheb sellega edasi ja nüüd ka Prantsusmaa ei arvesta Washingtoni soovidega. Kanada protesteeris USA keelu vastu, kuigi ta ei ole mingit osa täita torustiku ehitamisel.

☆ Vasakpoolsed geriljad Salvadoris juhtisid rööbastelt välja kolm kaubarongi ja peatasid bussiliikluse idaprovintsides, ähvardades purustada iga liikuva sõiduki. Sabotaash häirib majanduselu ja tekitab miljonitesse dollaritesse ulatuvad kahjusid. Kõneldakse, et parempoolsed äärmuslased taotlevad riigipööret, et kukutada mõõdukat valitsust kes on teostamas USA poolt toetatud maareformi.

☆ Pankroti äärel olevas Boliivias võttis võimu üle sõjaväelaste hunta. Selles Lõuna-Ameerika riigis on 156 a. iseseisvuse kestel olnud paarsada riigipööret. Boliivia majanduslik olukord on nii halb, et pangad sulgesid sularaha puudusel oma uksed. Uus võimumees kindral Guido Vildoso lubab valimisi ja demokraatiale üleminekut, kuid selles kahelдakse.

☆ Pärast Falklandi sõja lõppemist on inglaste hõiskamine lõppenud. Nüüd tuleb sõjakulude maksmine. Ja samuti sõjapidamise uurimine. Sõja kestel valitses Falklandi piirkonnas viibinud zhurnalistide suhtes range tsensuur. Peaminister Margaret Thatcher oli ühenduses parlamentaarse uurimise alustamisega sunnitud järele andma mitmes punktis. Endised peaministrid näiteks ei tahtnud, et nende Falklandi saarte poliitikat uuritakse.

☆ Rootsi ASEA on välja arendanud kolm uut tööstusroboti tüüpi, kusjuures on õpitud „esimese põlvkonna" juures avastatud puudustest ja vigadest. ASEA käes on praegu ca 12—13 protsenti tööstusrobotite maailmaturust, uute mudelitega loodetakse aga seda osa kahekordistada.

☆ Rootsi Stiftelsen för Opinionsanalys avaldas esimese „gallupi" sügiseste valimiste kohta. Ennustusuurimuse järgi suureneb sotsiaademokraatidele antud häälteprotsent 43-lt 46-le ja kuna kommunistid (vpk) pääseb sisse oma 4,1 protsendiga, siis on tõenäoline, et järgmine peaminister on Palme.

(Järg. lk. 3)

„MEIE ELU" — „OUR LIFE" — Estonian Weekly.
Published by Estonian Publishing Co. Toronto Ltd., Estonian House, 958 Broadview Ave., Toronto, Ont. Canada. M4K 2R6 — Tel. 466-0951

Toimetajad: H. Rebane ja S. Veidenbaum. Toimetaja New Yorgis B. Parming, 473 Luhmann Dr., New Milford, N.J., USA. Tel. (201) 262-0773.

„MEIE ELU" väljaandjaks on Eesti Kirjastus Kanadas. Asut. A. Weileri algatusel 1950.

„Meie Elu" toimetus ja talitus Eesti Majas, 958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6 Canada — Tel. 466-0951.

Tellimiste ja kuulutuste vastuvõtmine igal tööp., kl. 9 h. -5 p.l., esmasp. ja neljap. kl. 9 h.-8 õ.

„MEIE ELU" tellimishinnad: Kanadas 1 a. $34.00, 6 k. $18.00, 3 k. $13.00; USA-sse — 1 a. $37.00, 6 k. $20.00, 3 k. $14.00; Ülemeremaadesse: 1 a. $42.00, 6 k. $21.00, 3 k. $14.00. Kiripostilisa Kanadas: 1 a. $23.40, 6 k. $11.70. Kiri- ja õhupostilisa USA-sse: 1 a. $26.00, 6 k. $13.00. Õhupostilisa ülemeremaadesse: 1 a. $48.30, 6 k. $24.15.

Üksiknumber — 65¢.

Kuulutushinnad: 1 toll ühel veerul: esiküljel $5.00, tekstis $4.50, kuulutuste küljel $4.25.

OVER 50 YEARS OF GM SALES AND SERVICE

HOGAN GM
Chev Olds Limited
5000 Sheppard Ave. E., Scarborough, Ont. M1S 4L9

PAUL JUTTUS
Müük ja rentimine
Äris 291-5054
Kodus 423-5716

KUNINGANNA MAGAMISTUBA

Inglise monarhia muretses laialdasele asjahuviliste hulgale uue ja veel sensatsioonilisema närvikõdi kui printsess Diana bikiinilood ja muud juhtumid. Kõige kõrgema fantaasiaga rojalist poleks võinud välja mõelda sellist lugu, mis tõepoolest juhtus — võõras mees tema kõrguse, Briti kuninganna magamistoas! Sellist ei olnud juhtunud Vene keiserinna Katariina ajast. Pealegi prints Philip, tema abikaasa, polnud seal (magamistoas).

Muidugi on see üks maailma naeruväärseim lugu ja kindel pilkeobjekt veel pikaks ajaks, kuid asjal on oma tähtis tõsine külg olemas. Me ei tea, mis tegelikult juhtus, sest esialgsed teated on enamasti ikka moonutatud, kuid kuninganna viibis pärast seda haiglas, öeldavasti hammast välja tõmbamas, kui keegi nüüd usub, et see oli just parajaks ajaks antud juhtumil. Kuid seegi, mis meil juhtumist teada, tekitab küsimuse riiklikult tähtsate isikute tõelise julgeoleku kohta. Kuigi Buckinghami palee rahva arvates on väljast poolt sõjaväe ja politseijõudude ja seestpoolt vastava teenijaskonna poolt valvatud ja kindlustatud, siis ometi see nii pole olnud.

JULGEOLEK

Tekib küsimus, kas kõik see julgeoluvõrk oluliste isikute, teadete ja tehnika ümber, mis peab olema rahva ja riigi huvides, tõepoolest eksisteerib? Drastiliselt öeldes, kas keegi võib jalutada näiteks Valgesse Majja ja suruda tollele punasele nupule, mis laseb aatomraketid lendama? Vähemalt kuni atentaadini presidendile mullu, ei olnud tema julgeolu küllalt kaitstud — kui olnuks tõhus kaitse, polnuks atentaati ja selle tulemusi. Igaüks võis näha vastaval filmil, et julgeoleku valvajad vaatasjd rohkem presidendi ja rema saatjaskonna poole, kui sinna poole, kus ühtki eraisikut ei tohtinud olla, kuid seisis kõigile nähtavalt mõrvar revolvriga.

Väga naeruväärsena paistis ühes nädalalehes ilmunud foto endisest presidendist Carterist, sõitmas lahtisel tänaval jalgrattaga ja kolm julgeolekumeest sõrkimas tema kõrval. Kas see situatsioon pakkus tõesti sõitjale mingit julgeolekut — või kutsutakse nn. maksumaksja raha siin küll täiesti tuluta. Oletame, et kallaletungija oleks lasknud paugu põõsast pahemal pool teed, siis oleks kõik julgeoleku mehed jooksnud rüsinal põõsasse ja teine mees teiselt poolt oleks sõitja võinud noaga vagaks teha ning kaduda jne.

Siis tekib veel küsimus selgi pinnal, et milleks on vaja nii suurearvulist ning iga loogika järgi ühe targema mõrvari jaoks kasutut kaitseväge? Või miks peab arvama, et endine president, või veel enam tema koolitüdrukust tütar oleks mingiks ihaldusobjektiks rööviltele? Kui on raha küsimus, siis leidub küll Ameerikas mitmekordselt tulusamaid objekte kui Amy Carter.

SPIOONID

Selle kõrval kuuleme järjest hirmuäratavamat sellest, kuidas tähtsad majanduslikud ja sõjasaladused libisevad lutsukaladena meie isikute ja asutuste käest vaenlaste kätte. Ameeriklane töötab tähtsas ettevõttes salajase projekti kallal ja pühendab lahke venelasest naabri kaardimängu juures kõigisse üksikasjusse. Tuletagem meelde ühe ajakirjaniku poolt mõni aeg tagasi tehtud eksperimenti. Ta läks Washingtonis patendiametisse, seletas, et kuulub NL konsulaati või saatkonda ja palub näha kõige uuemaid salajasi patente. Mida talle ka serveeriti.

Inglismaal on NL spioonid töötanud pikemaid aegu juhtivail kohtadel NATO luure ja Inglise vastuluure alal. Kui see on olnud pidevalt võimalik, siis pole imestada, kui keegi võtab kätte ja jalutab läbi Buckinghami palee tubade kuninganna magamistuppa ja istub tema voodi äärele! Kus on siis see kuulus Scotland Yard, millest oleme muidu kuulnud imelugusid! Imestama võib vaid panna, et terroristid õhkisid oma pommid pargis ratsameeste all. Oleksid nad vaid teadnud Buckinghami palee kaitsetust sissetungijate ees, oleksid tagajärjed võinud olla katastrofaalsed. Loodame, et juhtunud õppetund on siiski mõnel administraatoril viinud külmajudinad üle selgroo. Igatahes pole olnud kuulda, et Ameerika presidendi julgeoleku korralduse ülem oleks oma koha kaotanud.

E.N.

USA endine president Jimmy Carter oma ihukaitsjatega.

Kanada põhiseadus:

INIMÕIGUSTE SEADUSI TÕLGENDAB KOHUS

NORMAN WARD
(Norman Ward on poliitiliste teaduste professor Saskatchewani ülikooli juures Saskatoonis)

(Canadian Scene) — Kanadalaste õigused on defineeritud ja kaitstud mitmel viisil ning Constitution Act, mis on alates 1982. a. meie põhiseaduse uus nimetus endise British North American Act'i asemel, lisab nendele õigustele ühe uue mõiste.

Constitution Act ei nimeta mitte esmakordselt, et kanadalaste õigused on põhiseaduslikud. British North American Act näiteks määras kindlaks terve rea õigusi parlamendi osas, nagu hääletamine ja parlamendi liikmeks saamise tava. Sama seadus määras ka kindlaks erilised kuid väga piiratud õigused nii prantsuse kui inglise keelte osas. Paragrafis, mis hõlmab haridust „igas ja igale provintsile määratud" seaduses, kuulub samuti iga provintsi seadusandvale kogule ja nendele teatud õigusi. Veel enam õigusi loodi aga põhiseaduse selles osas, mis käsitab legaalseid õigusi ja kohtuid. Nii on selge, et põhiseaduslikud õigused eksisteerisid Kanadas enne 1982. aastat.

ÕIGUSTE KAITSE

On olemas veel mitmeid õigusi, mis on kaitstud teisel teel kui põhikirja sätete kaudu. Näiteks seaduste läbiviimine on usaldatud ausate ja erapooletute riigiteenijate kätte, mis omakorda on garantii nende õiguste kehtestamisele, kuna vastasel korral võiksid riigiteenijad omaalgatuslikult hakata diskrimineerima neid, kes nende poole pöörduvad. Kompetentsed ja vastutustundlikud kohtunikud kaitsevad omakorda mitmeid õigusi. Seadus iseenesest võib olla diskrimineeriv, ning Kanadas on ammu saanud tavaks, et seadus peab olema erapooletu, seda tuleb tõlgitseda erapooletult. Teatud spetsiifilised seadused määravad täpselt ära — nagu näiteks Canada Election Act — kes tohivad hääletada ja kuidas see peab toimuma.

Mida Constitution Act aga teeb, on see et ta lisab kõikidele nendele määritletud õigustele veel terve rea uusi õigusi, mis nüüd moodustavad osa põhiseadustest. Senini olid need lisaõigused koondatud Bill of Rights'i seadusse, mis kehtestati parlamendi poolt 1960. a. Kuid see oli tavaline parlamendi seadus, mida parlament igal ajal võis muuta ja kohtunikud tõlgitsesid neid oma parema arusaamise järele. Kuid uue „Canadian Charter of Rights and Freedoms" tõlgitsemisel ei saa enam olla mingeid kahtlusi: see on nüüd osa põhiseadusest ning parlament ei saa seda enam muuta, muudatusi saab selles teha ainult põhiseadusliku muudatuse põhjal nagu Constitution Act seda ette näeb.

INIMÕIGUSED

Inlmõiguste seadusel on mitmeid eriosasid, milledest tähtsaimad on järgmised:

1. Kanadalastel on fundamentaalne õigus mõttevabaduse ja eneseväljendamises (kaasaarvatud usuvabadus) ja nad võivad liituda kellega iganes soovivad (freedom of association).

2. Kanadalastel on demokraatne õigus hääletamiseks ning kandideerimiseks. Ükski parlament ei tohi oma eluiga üle viie aasta pikendada, väljaarvatud erakorralised olukorrad nagu sõda. Nii ei tohi ka parlament pidada kooskäimises üle 12 kuu vaheaega.

3. Kanadalased võivad vabalt maalt lahkuda ja jälle tagasi tulla, samuti on neil vabadus liikuda ühest provintsist teise. Provintsidel on aga õigus kohalikke programme ellu kutsuda, mis toovad kasu ainult oma provintsi elanikkonnale, eriti kui valitseb töökohtade puudus.

4. Kanadalastel on legaalne õigus privaatsusele ja kaitsele. Kohtuprotsesside kiireks läbiviimiseks on olemas vajalik aparatuur ning iga protsess peab olema erapooletu ja aus, sinna hulka kuulub ka õigusena see, et iga isik on süütu seni kuni ta kohtu poolt süüdi ei ole tunnistatud.

5. Kõik inimesed on üheõiguslikud seaduse ees. On keelatud diskriminatsioon rassikuuluvuse, rahvuse või etnilise päritolu tõttu, ei tohi ka diskrimineerida usu, soo, vanuse, vaimse või füüsilise vigasuse puhul.

6. Inglise ja prantsuse keeled on kuulutatud Kanada ametlikeks keelteks ning on seega üheväärsed föderaalvalitsusega asjaajamisel. Selles lõigus on täpselt määritletud kahe ametliku keele kasutamine valitsuses, eriti New Brunswickis, kuna selle provintsi osas ei ole kuskil mujal vihjet kahe ametliku keele kehtivuse kohta. Kirjeldatud on veel kaitse, mida saavad nii inglise keelt rääkivad kui prantsuse keelt rääkivad minoriteedid teatud olukordades.

KOHUS TÕLGENDAB

Seaduse viimane klausel määrab ära selle kehtestamise. Kogu inimõiguste seadusel on 34 klauslit, mitmed nendest väga detailsed. Väljaspool seda seadust, kuid teatud määral moodustades osa inimõiguste seadusest, määritleb Constitution Act „Kanada pärisrahva" (aboriginal peoples of Canada) õigused, nende hulka on arvatud eskimod, indiaanlased ja mestiitsod, ning seadus ütleb, et „nende praegu kehtivad pärisrahva ja lepingu õigused ... on käesolevaga tunnustatud ja kinnitatud."

Just nagu Inimõiguste seadust saab tulevikus muuta ainult põhiseaduslike muudatustega, siis võib nende lõplikku tõlgendust praegu määritleda vaid kohtute poolt. Üks muudatusi, ilma et see oleks lausa välja üteldud, on see et kõikide õiguste tõlgendamist saab määritleda kohtu abil, kuna kuni 1982. aastani kuulus see parlamendi jurisdiktsiooni ning provintside legislatuuride jurisdiktsiooni.

SOOVITAKSE LAPSEHOIDJAT

kahe lapse juurde, 8 a. ja 4 a., koolipäeviti 7.30—12.30.
Laste kodu Thornhillis. Tel. 889-8903.

TOETASID EKN TEGEVUST

Eestlaste Kesknõukogu Kanadas rahvuslikku tegevust toetasid oma majandusliku panusega 1982. a. aprillis, mais ja juunis alljärgnevad kaasmaalased:

Linda Aarend, V. Aedna, K. Agapuu, Elise Akker, V. Alajaan, Enn Alfred, Emilie Aloe, V. Aloe, H. Altosaar, Jaan E. Arenberg, Ida Areneem, K. Ardam, H. ja V. Avarlaid.

Anita Betzen, Ilmar Birk, E. Gering.

Niina Eelnurme, Hilda Eerme, Heiki Ehasalu, Ants Elken, A. Esop.

J. Hall, H. Halling, V. Hansson, B. Heine, E. Heinmaa, T. Helde, A. Himmist, J. Hõimlo, Olev Härm.

I. Igav, H. Isotamm.

H. E. Jaaguste, Kalju Jõgi, Enno Järve, A. ja O. Jürisson.

Alma Kadaja, A. ja R. Kalda, Väino Kaldma, A. Kaldveer, R. Kalmisto, I. Kattemaa, E. Karmo, T. Kasvand, M. Kenk, K. Kiisel, Edda Kinkar, Jüri Kolk, O. Kontkar, E. J. Koop, Korp! Fraternitas Estica, Hele Kraav, I. Kull, E. ja B. Kull, R. Külama, J. Künnapuu.

Felix Laansoo, Meeta Lainurm, A. R. Lattik, Ants Laur, Ivar Laurimaa, Harald Lehis, Peeter Leesment, R. W. Leitham, F. Leinveer, Alfred ja Ingel Lellep, Armilde Lepik, Valja Lepik, Vassili Lepmets, Helmo Leppik, George Levkovich, L. Liigvald August Liivoja, Risto Liivoja, Harry Lindström, Londoni Eesti Selts, Heino Loo, Joh. Luud, Ernst Lõhmus, Läänlaste Selts, Ants Lübek.

E. ja L. Maldre, Toomas Mals, William Mandra, E. Martens, Endel Meliste, Arthur Mets, G. Metsakond, R. Metslang, L. Mijal, Endel Milliste, Asta Mitt, Montreali Eesti Selts, Arthur Mäehans, A. ja H. Mänd, Aino Müllerbeck.

Helmut Niidas, V. Niilend, L. Niidu, Magda Niitenberg, M. Nurming, Hendrik Nuume, H. W. Nõges, A. Olup.

Oskar Paas, H. Paara, Helmuth Paju, Juhan Pajur, Lembit Palumäe, Marju Pedjase, O. Piil, Valve Piir, Matti Poola, V. Poola, L. ja E. Poolake, Paul Põldma, Edgar Põltsmaa, Vilma Pärli.

A. Rajaste, A. H. Rackfeldt, Ramat Auto Service, Arne Randsalu, L. Raudvee, Kaspar Rebane, M. Reigam, A. Reidak, J. Ridal, Endel Rist, Joh. Rosin, Endel Ruberg, A. Rungi.

Erik H. Saar, Maie Saar, O. Sarma, A. Sepp, Heino Siimo, Vold. Siimon, Heljo Sillart, Heikki J. Sillaste, A. Simisker, Volli Sommers, H. Soolepp, Joh. ja Alma Sünd.

L. Talu, Martin Tamm, R. Tammark, Jaan Tammik, E. Tammisto, Elmar Tampõld, Jaan Teerand, E. ja S. Tiivel, Alvine Toots, A. Torokvei, Karl Tralla, E. Treffner, Lembit Tõnnis.

Karl Vaher, H. ja M. Vanaselja, L. Vesk, Eric Viira, Alide Vilk, Rein Voltre, E. Vanaselja.

Toetuste laekumine jätkub.

KIRIK KODUMAAL

Edgar Hark. Eesti evangeelne luterlik kirik tänapäeval. Tallinn: Perioodika, 1982. 64 lhk.

Esmaskordselt pärast sõda on kodumaal kirjutatud broshüür, mis kirjeldab luteriusu kiriku elu ja tegevust tänapäeva Eestis. Autoriks on luteriusu peapiiskop E. Hark, kirjastajaks riiklik kirjastus, mis peamiselt tegutseb ajakirjandusega kuid kirjastab ka n.n. turismikirjandust. Sellesse viimasesse kategooriasse kuulub ka vaatluse all olev väljaanne..

Esiteks annab autor lühülevaate kodumaa kirikuloost. Käsitleb pikemalt ja asjalikult kirikut iseseisvusaastatel ning toob esile arengud kõikidel kiriklikkudel tegevusväljadel. Eriti ta toonitab Tartu ülikooli usuteaduskonna panust, „kodanlikude riigivõimude heatahtlikku suhtumist" kirikusse, saavutusi kirikumuusika alal, usuvoolusid kirikus j.m. Meile huvitavam on EELK saatus pärast 1944. Peapiiskop kirjeldab siin inimkaotusi, kirikuhoonete hävimisi, kiriku majanduslikke ja politilisi raskusi jne. Nagu arvata, kiriku kannatused, mida põhjustas N. Liidu poliitika, on vaevalt mainitud. Huvitav on aga lugeda, kuidas kodukirik asus veel enne Saksamaa kapitulatsiooni end korraldama ning millise ohvrimeelsusega rahvas koondunud oma kiriku ümber. Samuti on huvitavad vabandused miks mõned kogudused oma kirikuhooned kaotasid. Ajalooliselt on huvitav märkmed abiõpetajate, naispastorite ja teiste abijõudude rakendamise kohta kodumaal. Vahekorda kiriku ning kommunistliku partei ja nõukogu riigiasutuste vahel kirjeldab Hark palju roosalisemalt kui kodumaalt üksikisikutelt saadud andmed. Kirjeldades kodumaa kiriku struktuuri, loeme, et Eestis on momendil 12 praostkonda, 141 kogudust ja 15 filiaali — kõik need arvud on tunduvalt madalamad 1939. a. arvudest. Miks on näiteks likvideeritud Alustaguse praostkond: kas terve Narva rajoon on juba enamuses ümberrahvustatud? Leiame, et võrreldes 1935 a. EELK põhimäärustega (mis on veel muudatustega paguluses kehtivad, on kirikuelu kodumaal mitmeti muutunud. Muudatuste peapõhjuseks on kodumaa praegune poliitiline olukord. Nagu teada, suhtub kommunistlik ilmavaade vaenulikult ususse. Kuigi Hark käsitleb delikaatselt kiriku ja riigi vahekorda, selgub tema teosest et kiriklik tegevusvabadus on kodumaal — vaatamata paljudele leevendustele — vägagi piiratud. Peame imetlema nii kodumaa kiriku võimukandjate kui ka õpetajate ja koguduse liikmete tahet ja panust sellistes olukordades kirikule truuks jääda. Statistilisi andmeid on vähe, kuid nendest ilmneb, et usuline elu kodumaal näitab väga tagasihoidlikku, kuid pidevat, tõusu. Ilmneb, et kirikumuusika populaarsus ulatub ka väljaspoole usulisi piire.

Eripeatükk teoses käsitleb EEL kirikut ja rahuliikumist. Kuna rahu maailmas on osa Kristuse õpetusest ning „rahuliikumine" osa Nõukogude Liidu välispoliitikast, siis on arusaadav et kodumaa kirikupea avalikult toetab N. Liidu poliitikat.

Teoses krjeldatakse ka kodukiriku suhteid välismaa kirikutega. Lisaks kontaktidele idabloki maade kirikutega, on EEL kirikul elavam läbikäimine soome luteriusu kirikuga. Peale vastastikuste külaskäikude avanevat võimalus ühel eesti usuteaduse üllõpilasel Soomes edasiõppimiseks. Ka on soome kirikukoorid andnud Eestis vaimulikke kontserte. Peapiiskop nimetab ka, et „kahjuks ei ole ametliku kontakti Eesti pagulaskirikuga" ja kurdab et eesti kirik vabas maailmas „levitab tendentslikku valeinformatsiooni kiriku kohta Eestis". Paistab, et peapiiskop ei ole teadlik, et tema eelkäija loobus peapiiskop Veemi külastamisest EELK Konsistooriumi ruumes Stokholmis, et mitte jätta muljet nagu oleks kirik kodumaal huvitatud ametlikudest läbikäimisest.

Üks peatükkidest on pühendatud Usuteaduse Instituudile Tallinnas. Instituudil on kuus kateedrit, mida juhatab 6 professorit, 3 dotsenti ja 4 abiõppejõudu. Kursus on neljaaastane, kuid peapiiskop nimetab, et ainult üksikud õpilased on jõudnud oma õpingud selle ajaga lõpule viia. Enamuses õpivad üllõpilased muu töö kõrval ning selle tõttu on enamusel õppeaeg palju pikem. Instituut on „mittestatsionaarne", s.t üllõpilased õpivad kodus ja tulevad kokku kord kuus (12 korda aastas) iga kord neljaks päevaks loengutele. Üksikõpilasi katsutakse aidata erakonsultatsioonidega. Samas toimuvad ka seminarid, praktikumid ja eksamid. Instituudil on oma raamatukogu umbes 20.000 köitega, s.t. tunduvalt väiksem kui samataolistel õppeasutustel Põhja Ameerikas. Osa raamatuid pärinevat Tartu ülikooli raamatukogust, lisa on saadud surma läbi lahkunud õpetajatelt, Luterlikult Maailmaliidult, Soomest ja mujalt. Instituut annab ka kõrgemaid akadeemilisi kraade, seni on antud 1 usuteaduse doktori, 4 usuteaduse audoktori ja 9 magistrikraadi. Instituudi rektoriks on peapiiskop Hark, üllõpilasi 42. Mõned edukamad õpilased saavad konsistooriumilt stipendiume, millede suurused ei ole mainitud. Instituudil on ka kirikumuusika osakond, mis aitab valmistada ette organiste ning oma õpekoori. Kolmekümneviie aasta jooksul on Instituudi lõpetanud 40 üllõpilast. Praegustest õpilastest on 23 ordineeritud abiõpetajad, kes töötavad kogudustes ja jätkavad oma õpinguid praktilise töö kõrval. Hargi kirjutusest jääb mulje, et ollakse teadlikud instituudi puudustest, kuid ollakse ka tänulikud, et seegi võimalus kirikuõpetajate ettevalmistuseks on olemas.

Kurvema pilgu saame aga raamatu viimasest peatükist mis kõneleb kiriku komisjonidest ja trükistest. Aastaid on tegutsenud Lauluraamatu komisjon ja agendakomisjon, seni aga pole neil veel õnnestunud midagi trükis avaldada ning Eestis on endiselt puudus mõlemast raamatust. Tegutseb ka Piiblitõlkekomisjon, ola loota, et käesoleval aastal ilmub Uus Testament (peamine tõlkija praost Toomas Paul). Mööndunud aastal asutati ka kiriku uue põhikirja väljatöötamise komisjon. Trükistest nimetatakse laululehti, kirikukalendrit ning ringkirju, mis ilmuvad igal aastal. 1956 ilmus EELK Aastaraamat. Paguluses on välja antud Piibleid (vähemalt 3 väljaannet ja 7 trükki), Uus Testament, lauluraamatuid, palveraamatuid, jutlustekogusid, mälestusraamatuid koraaliviiside kogusid, EELK Põhimäärused mitmes radaktsioonis ja kahes keeles, Augsburgi usutunnistus, „Agendat" 2 trükki, ajakiri Eesti Kirik ja palju, palju muud. Kurb on lugeda kui piiratud on võimalused vaimuliku kirjanduse alal kodumaal.

Raamatukeses on juttu ka kommunistlikust vägivallast (üliagarate ametnikude seaduste väärtõlgendus) ning vastupanuliikumisest (reaktsiooniline element kirikus). Kuigi vihik on välja antud ilmselt propaganda otstarbel, on ta siiski mitmeti huvipakkuv. Välimuselt nägus ning heal paberil paljude fotodega, millest paljud on varem leidnud avaldamist kas Eesti Kirikus või kodumaa väljannetes.

TÕNIS NÕMMIK

AUGUST KALA SURNUD

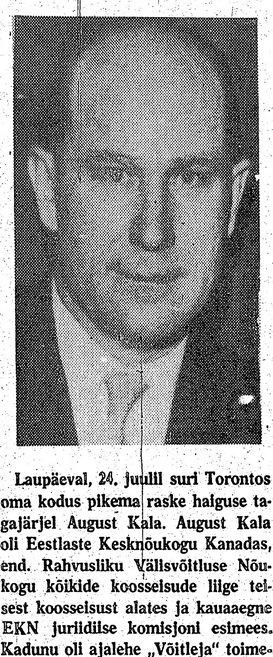

Laupäeval, 24. juulil suri Torontos oma kodus pikema raske haiguse tagajärjel August Kala. August Kala oli Eestlaste Kesknõukogu Kanadas, end. Rahvusliku Välisvõitluse Nõukogu kõikide koosseisude liige telsest koosseisust alates ja kauaaegne EKN juriidilse komisjoni esimees. Kadunu oli ajalehe „Võitleja" toimetaja selle Kanadasse ületoomise järele ja Eesti Kirjastus Kanadas revisjonikomisjoni liige ja „Meie Elu" kauaaegne kaastööline. Ta oli Endiste Politseiametnike Kogu esimees, Toronto Eesti Võitlejate Ühingu juhatuse liige ja endine esimees. Kodumaal töötas kadunu politseiametnikuna Tartumaal.

Kadunu kirstupanek toimus kesknädala õhtul Vana-Andrese kirikus ja ärasaatmine sealtsamast neljapäeva hommikul.

1200 eestlast . . .

(Algus esiküljel)

Ühendatud naiskoore juhatasid kolm noort daami: Hilja Ivalo, Astrid Miilmaa ja Tiina Metsmaa. Selles laulude-tsüklis esitati J. Aaviku „Käokene kuldalindu", M. Lüdigi „Kannike" ja A. Vedro „Midrilinnu mäng". Kummagi kontsertosas järgnes veel lisapala. Publik elas kontserdile kaasa soojalt — mõnel isegi pisarad silmis haruldase külakosti eest.

Ullatuse kontsertpublikule valmistas sopran Anne Langstoni (kes on elukutselt ooperisolist Uus-Meremaalt) erakordne esinemine soolodega, mis ei olnud ettenähtud kavalehtedel. Solist esitas kolm laulu: V. Reimani „Lauliku lapsepõli", J. Kappeli „Oleksin laululind" ja A. Pirni „Jaani ootamine". Noor solist oma ilusa häälega ja meeldiva välimusega võlus publikut oma sarmika esinemisega, nii et tal tuli esitada lisapala: „Tule koju, armuke". Klaveril saatis prl. Tiina Metsmaa. Lauljatarile ja klaverikunstnikule anti lilli ühe tütarlapse poolt.

EESTI NOORED

Inglismaa eesti noori leidub vähevõitu — midagi 40 ümber. Nad on ristinud endise „noortekoondise" ümber Inglismaa Eesti Seltsiks „Tulevik", sest keegi ei jää igavesti nooreks. Mõned neist pärinevad isegi segaabieludest. Neil oli peosaalis eesruumis reserveeritud müügilaud, kus müüdi nn. T-särke kuumal suvepäeval kandmiseks, dekoreeritud laulupeo märkidega (noodivõti -sinimust-valges sõõris), kavandatud 13-aastase tütarlapse poolt. Samuti heliplaat, kus sisselauldud noorte poolt tuntud rahvuslikke laule: „Tule koju" jt. Särgi hinnaks £3.00, heliplaat £2.00. Kuuldavasti noorte rahvuslik kaup oli leidnud üsna rohkesti ostjaid. Siin oma osa mängis aktiivne noortetegelane I. Lembra oma sõbratariga.

Inglismaa noorte osa muusikalises kavas oli üsna rikkalik. Sellest võttis osa IES-i „Tuleviku" koor. Deklamaatoritena esinesid Reet Järvik-Bekeris ja Linda Lembra. Klaveril saatsid preilid T. Kajando ja A. Miilmaa. Akordionil ja kitarril saatis noori lauljaid — P. Sheldon. Tamburiinil — K. Miilmaa, kandlel — J. Billington kitarril — T. Sirel. Jaaniõö valsi oli seadnud — J. Eistrat.

Noored Inglismaalt esitasid omaloomingust luulet, muusikat ja tantsupõimikut. See koosnes prologist ja epilloogist. Autoriteks — A. ja K. Miilmaa, P. Sheldon, E. Maripuu (nüüd USA-s) ja Reet Järvik-Bekeris. Laulupalad kandsid rahvuslikke pealkirju nagu „Laul kodumaale", „Jaaniöö", „Rukkilill" ja „Roos". — Epiloog oli Peter Sheldonilt ja kandis pealkirja „Me kasvame koos".

Noorte rahvuslikku idealismi — kohati sentimentaalne, kohati paatoslik — hinnati publiku poolt jõuliselt, eriti kui nad marssisid laululavalt kõrvalruumi. Publiku kõrvu jäid kõlama rahvuslike noorte laulusalmid: „Saa vabaks isamaa, sa jääd armsaks kõigile, kus puuduvad muistsed mured, kus puuduvad vanemate piinad . . ."

Laval esines ka neli tantsupaari: E. ja M. Schröder, I. Smith/M. Tisler, L. Lembra/J. Eistrat, T. Metsmaa/T. Vane. Noorte tantsupaaride esinemine laval meenutas meie vanemale generatsioonile jaaniööd kodumaal, kus heledal suveööl muinasjutu kohaselt kohtusid Koit ja Hämark, põles jaanituli ja noored kui vanad keerutasid tantse külapillimeeste muusika saatel.

FANTAASIA EESTI RAHVAVIISIDEL

Selle osa oli koostanud Cambridge'is elunev kooli- ja muusikamees Enn Saluveer ja seadnud instrumentaal-triole teemal „Kannel" ja „Laula, laula suukene". Ka siin esinesid muusikalised noored, seekord ühest perekonnast: C. Läänemägi (viiul), P. Läänemägi (klarnet) ja V. Läänemägi (tshello). Nende andekate tütarlaste isa on tuntud akordionimängija ja eestlaste pidudel. Noortele muusikutele anti lilli.

LAULUD KÕLAVAD EDASI . . .

Kontsertosa teises tsüklis taas esinesid ühendatud meeskoor ja ühendatud segakoor. Meeskoori dirigeerisid vaheldumisi E. Luuk ja H. Piirimets. Laulupaladest esitati meeskoori (midagi 70 ümber) poolt A. Kunilcidi „Sind surmani", M. Härma „Enne ja nüüd", E. Võrgu „Lauliku kodu" ja J. Tamvärgi „Õhturahu". Sellele järgnes lisapala J. Raidi juhatusel: „Mu armas isamaa".

Ühendatud segakoore juhatasid A. Siion (Pariisist), V. Laidsaar (Saksamaalt) ja J. Raid Rootsist. Siin segakoor esitas laulude lõppedes bravoo-hüüete saatel M. Lüdigi „Laevnik", A. Kappi „Mu süda" ja M. Härma „Tuljaku". Kontsertosa oli juba eleketrifitseerinud meie rahvusliku publiku.

Lõppsõna järgnes Inglismaa Eestlaste Ühingu esimehelt Helmut Heinastult, kes tänas üksikasjalikult kõiki — nii koore kui rahvatantsijaid (kellede osa seisis veel ees), samuti pco „suurevacvanägijaid" koorijuhte ja rahvatantsu-õpetajaid. H.

UMAAL

a õpingud selle ajaga lõpule viia. amuses õpivad üllõpilased muu kõrval ning selle tõttu on enamu- õppeaeg palju pikem. Instituut „mittestatsionaarne", s.t üllõpila- õpivad kodus ja tulevad kokku d kuus (12 korda aastas) iga kord jaks päevaks loengutele. Üksik- lasi katsutakse aidata erakonsul- sioonidega. Samas toimuvad ka inarid, praktikumid ja eksamid. tituudil on oma raamatukogu bes 20.000 köitega, s.t. tunduvalt ksem kui samataolistel õppeasu- tel Põhja Ameerikas. Osa raama- pärinevat Tartu ülikooli raa- tukogust, lisa on saadud surma lahkunud õpetajatelt, Luterli- t Maailmalildult, Soomest ja mu- . Instituut annab ka kõrgemaid deemilisi kraade, seni on antud suteaduse doktori, 4 usuteaduse doktori ja 9 magistrikraadi. Ins- tuudi rektoriks on peapiskop rk, üllõpilasi 42. Mõned eduka- d õpilased saavad konsistooriu- t stipendiume, millede suurused le mainitud. Instituudil on ka ki- muusika osakond, mis aitab val- tada ette organiste ning oma õp- koori. Kolmekümnevile aasta jook- on Instituudi lõpetanud 40 üli- last. Praegustest õpilastest on 23 lineeritud abiõpetajad, kes töö- ad kogudustes ja jätkavad oma nguid praktilise töö kõrval. Hargi jutusest jääb mulje, et ollakse dlikud instituudi puudustest, kuid kse ka tänulikud, et seegi või- ius kirikuõpetajate ettevalmistu- s on olemas.

Kurvema pilgu saame aga raama- viimasest peatükist mis kõneleb iku komisjonidest ja trükistest. staid on tegutsenud Lauluraamatu misjon ja agendakomisjon, seni pole neil veel õnnestunud mida- trükis avaldada ning Eestis on en- elt puudus mõlemast raamatust. utseb ka Piiblitõlkekomisjon, ol- loota, et käesoleval aastal ilmub s Testament (peamine tõlkija ost Toomas Paul). Möödunud tal asutati ka kiriku uue põhi- ja väljatöötamise komisjon. Trü- est nimetatakse laululehti, kiri- kalendrit ning ringkirju, mis il- vad igal aastal. 1956 ilmus EELK staraamat. Paguluses on välja- ud Piibleid (vähemalt 3 välja- et ja 7 trükki), Uus Testament, luraamatuid, palveraamatuid, jut- tekogusid, mälestusraamatuid, aaliviiside kogusid, EELK Põhi- ärused mitmes radaktsioonis ja es keeles, Augsburgi usutunnis- , „Agendat" 2 trükki, ajakiri Ees- Kirik ja palju, palju muud. Kurb lugeda kui piiratud on võimalu- valmuliku kirjanduse alal kodu- al.

aamatukeses on juttu ka kommu- tlikust vägivallast (üllagarate etnikude seaduste väärtõlgendus) g vastupanuliikumisest (reakt- oniline element kirikus). Kuigi ik on välja antud ilmselt propa- da otstarbel, on ta siiski mitme- luvipakkuv. Välimuselt nägus g heal paberil paljude fotodega, lest paljud on varem leidnud idamist kas Eesti Kirikus või ko- maa väljannetes.

TÕNIS NÕMMIK

AUGUST KALA SURNUD

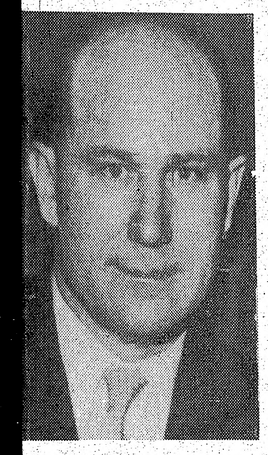

augupäeval, 24. juulil suri Torontos a kodus pikema raske haiguse ta- järel August Kala. August Kala Eestlaste Kesknõukogu Kanadas, l. Rahvusliku Välisvõitluse Nõu- gu kõikide koosseisude liige tei- t koosseisust alates ja kauaaegne N juriidilise komisjoni esimees. dunu oli ajalehe „Võitleja" toime- a selle Kanadasse ületoomise jä- e ja Eesti Kirjastus Kanadas re- jonikomisjoni liige ja „Meie Elu" kaaegne kaastööline. Ta oli Endis- Politseiametnike Kogu esimees, ronto Eesti Võitlejate Ühingu ju- use liige ja endine esimees. Kodu- al töötas kadunu politseiametni- na Tartumaal.

Kadunu kirstupanek toimus kesk- dala õhtul Vana-Andrese kirikus ärasaatmine sealtsamast neljapäe- hommikul.

1200 eestlast . . .

(Algus esiküljel)

Ühendatud naiskoore juhatasid kolm noort daami: Hilja Ivalo, Astrid Miilmaa ja Tiina Metsmaa. Selles laulude-tsüklis esitati J. Aaviku „Käokene kuldalindu", M. Lüdigi „Kannike" ja A. Vedro „Midrilinnu mäng". Kummagi kontsertosas järgnes veel lisapala. Publik elas kontserdile kaasa soojalt — mõnel isegi pisarad silmis haruldase külakosti eest.

Üllatuse kontsertpublikule valmistas sopran Anne Langstoni (kes on elukutselt ooperisolist Uus-Meremaalt) erakordne esinemine soolodega, mis ei olnud ettenähtud kavalehtedel. Solist esitas kolm laulu: V. Reimani „Lauliku lapsepõli", J. Kappeli „Oleksin laululind" ja A. Pirni „Jaani ootamine". Noor solist oma ilusa häälega ja meeldiva välimusega võlus publikut oma sarmika esinemisega, nii et tal tuli esitada lisapala: „Tule koju, armuke". Klaveril saatis prl. Tiina Metsmaa. Lauljatarile ja klaverikunstnikule anti lilli ühe tütarlapse poolt.

EESTI NOORED

Inglismaa eesti noori leidub vähevõitu — midagi 40 ümber. Nad on ristinud endise „noortekoondise" ümber Inglismaa Eesti Seltsiks „Tulevik", sest keegi ei jää igavesti nooreks. Mõned neist pärinevad isegi segaabieludest. Neil oli peosaalis eesruumis reserveeritud müügilaud, kus müüdi nn. T-särke kuumal suvepäeval kandmiseks, dekoreeritud laulupeo märkidega (noodivõti sinimust-valges sõõris), kavandatud 13-aastase tütarlapse poolt. Samuti heliplaat, kus sisselauldud noorte poolt tuntud rahvuslikke laule: „Tule koju" jt. Särgi hinnaks £3.00, heliplaat £2.00. Kuuldavasti noorte rahvuslik kaup oli leidnud üsna rohkesti ostjaid. Siin oma osa mängis aktiivne noortetegelane I. Lembra oma sõbratariga.

Inglismaa noorte osa muusikalises kavas oli üsna rikkalik. Sellest võttis osa IES-i „Tuleviku" koor. Deklamaatoritena esinesid Reet Järvik-Bekeris ja Linda Lembra. Klaveril saatsid preilid T. Kajando ja A. Miilmaa. Akordionil ja kitarril saatis noori lauljaid — P. Sheldon. Tamburiinil — K. Miilmaa, kandlel — J. Billington kitarril — T. Sirel. Jaanióö valsi oli seadnud — J. Eistrat.

Noored Inglismaalt esitasid omaloomingust luulet, muusikat ja tantsupõimikut. See koosnes proloogist ja epiloogist. Autoriteks — A. ja K. Miilmaa, P. Sheldon, E. Maripuu (nüüd USA-s) ja Reet Järvik-Bekeris. Laulupalad kandsid rahvuslikke pealkirju nagu „Laul kodumaale", „Jaaniööl", „Rukkilill" ja „Roos". — Epiloog oli Peter Sheldonilt ja kandis pealkirja „Me kasvame koos".

Noorte rahvuslikku idealismi — kohati sentimentaalne, kohati paatoslik — hinnati publiku poolt jõuliselt, eriti kui nad marssisid laululavalt kõrvalruumi. Publiku kõrvu jäid kõlama rahvuslike noorte laulusalmid: „Saa vabaks isamaa, sa jäädarmsaks kõigile, kus puuduvad muistsed mured, kus puuduvad vanemate piinad . . ."

Laval esines ka neli tantsupaari: E. ja M. Schröder, I. Smith/M. Tisler, L. Lembra/J. Eistrat, T. Metsmaa/T. Vane. Noorte tantsupaaride esinemine laval meenutas meie vanemale generatsioonile jaanióód kodumaal, kus heledal suveööl muinasjutu kohaselt kohtusid Koit ja Hämärk, põles jaanituli ja noored kui vanad keerutasid tantse külapillimeeste muusika saatel.

FANTAASIA EESTI RAHVAVIISIDEL

Selle osa oli koostanud Cambridge'is elunev kooli- ja muusikamees Enn Saluveer ja seadnud instrumentaal-triole teemal „Kannel" ja „Laula, laula suukene". Ka siin esinesid muusikalised noored, seekord ühest perekonnast: C. Läänemägi (viiul), P. Läänemägi (klarnet) ja V. Läänemägi (tshello). Nende andekate tütarlaste isa on tuntud akordionimängija eestlaste pidudel. Noortele muusikutele anti lilli.

LAULUD KÕLAVAD EDASI . . .

Kontsertosa teises tsüklis taas esinesid ühendatud meeskoor ja ühendatud segakoor. Meeskoori dirigeerisid vaheldumisi E. Luuk ja H. Piirimets. Laulupaladest esitati meeskoori (midagi 70 ümber) poolt A. Kunileidi „Sind surmani", M. Härma „Enne ja nüüd", E. Võrgu „Lauliku kodu" ja J. Tamvärgi „Õhturahu". Sellele järgnes lisapala J. Raidi juhatusel: „Mu armas isamaa".

Ühendatud segakoore juhatasid A. Siion (Pariisist), V. Laidsaar (Saksamaalt) ja J. Raid Rootsist. Siin segakoor esitas laulude lõppedes bravoo-hüüete saatel M. Lüdigi „Laevnik", A. Kappi „Mu süda" ja M. Härma „Tuljaku". Kontsertosa oli juba eleketrifitseerinud meie rahvusliku publiku.

Lõppsõna järgnes Inglismaa Eestlaste Ühingu esimehelt Helmut Heinastult, kes tänas üksikasjalikult kõiki — nii koore kui rahvatantsijaid (kellede osa seisis veel ees), samuti pco „suurevacvanägijaid" koorijuhte ja rahvatantsu-õpetajaid. H. Heinastu kirjutab ms. oma laulupeoläkituses „Eesti Hääles": „See rahvuslik ja kultuuriline ühisüritus on jätkuks sellele traditsioonile, mis sai oma alguse Münsteris 1974. a., kus esmakordselt tulime kokku Rootsist, Saksamaalt, Inglismaalt, Prantsusmaalt, Belgiast ja mujalt, et lauluga kinnitada oma ühtekuuluvust ja usku tulevikku."

Pidulik kontsertosa lõppenud, järgnes E. Luugilt „lahkumislaul", mis tavaliselt läheb publiku südamesse: „Nüüd aja ratas ringi käind / me kaunid päevad mööda läind . . . õnn kaasa, sõbrake." — Koorijuhid — neid oli tervelt üheksa! — ilmusid lavale, rivistusid koori ette ja noored tütarlapsed andsid neile lilli publiku aplausi saatel. — Järgnesid meie rahvushümn ja „God save the Queen" — ja siis lahkus noorte auvalve sini-must-valge lippude hoides noodiumilt, kusjuures koorid ja publik laulsid koos „Kaunistagem Eesti kojad kolme koduvärviga . . ."

(Veel laulupeost järgnises lehes)

Edgar V. Saks

„THE ESTONIAN VIKINGS"

236 lhk. Hind $13.95

FRED LIMBERG

ISAMAA EEST

224 lhk. Hind $18.00

Postiga tellides pluss saatekulu

Müügil „MEIE ELU" talituses

958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6

Tuumrelvad Baltikumis

VENE LAIENDAB MEREBAASI LIIBAVIS

STOKHOLM (EPL) — Moskva laiendab oma mereväebaasi Liibavis seevõrra, et lähedalasuv kalurikolhoos „Bolshevik" tuleb mujale paigutada, selgub Utrikespolitiska Institute'i järjekordsest väljaandest, kus Atis Lejins, ise läti päritoluga, annab mõtlemapanevaid andmeid Nõukogude sõjalise aktiivsuse laienemisest Läti pinnal.

— Lätist on kujunenud suur sõjaväeline baas, kirjutab Lejins. Nõukogude Baltimere laevastiku üksused opereerivad nüüd Liibavi, Riia, Paldiski ja Tallinna sadamate kaudu. Lääne andmetel kuulub sellesse laevastikku 42 suuremat sõjalaeva, 294 vähemat ühikut ja 22 allveelaeva, nende hulgas 6 aatomijõul liikuvat, varustatud nukleaarrakettidega.

Kirjutises märgitakse, et aatomiallveelaevastiku jaoks ehitatakse veealused punkersadamad Riia linna ja Gauja jõe vahelisel rannikualal. Varem on teada selliste punkrite olemasolu Paldiski rannikul.

Liibavi baasi laiendamine viitab Nõukogude merejõudude veelgisele laiendamisele Läänemere piirkonnas.

„Bolsheviku" kalurikolhoos vastab Tallinna külje all olevale „Kirovile", olles varustatud oma laevastikuga, kalatööstustega jne., mis nüüd paigutatakse Riiast kaugemale põhja suunas.

Briti agentuur Reuter märgib artiklit kommenteerides, et läänemaailma vaatlejad on senini olnud ebakindlad Läänemere piirkonda paigutatud N. Liidu nukleaarrakettide arvus. Teada on, et neid relvi tüüpidest 120 SS-4 ja SS-5 on rampidel Eestis Lätis ja Leedus. Moodsaima ja tugevaima aatomiraketi SS-20 arvust ei ole andmeid Baltikumi osas.

KELLELE KUULUVAD FLORIDA RANNALIIVAST LEITUD FOTOD

Ameeriklasist abielupaar May ja Lester Carlson avastasid 18. juuni varahommikul Dog Beachi rannas, Fla., pärast troopilist tormi sügavale liiva alla maetult fotodekogu poolesaja ülesvõttega. Meie noorema põlve kirjaniku, Palm Harboris, Fla., eluneva Elin Toona-Gottschalki kaasabil selgitati, et fotod pärinevad Eestist. Praegu püütakse avastada nende omanikku, mis lahendaks leiu müstilise „teekonna" 2 kuni 3 jala sügavusse merekalda liiva, paarkümmend jalga ookeani veepiirist. Müstilise leiuloo käik oli „Vaba Eesti Sõna" järgi järgmine:

18. juuni varahommikul olid May ja Lester Carlson oma elukoha lähedal Dog Beachi rannas, Fla. otsimas merekarpe, millede kogujad nad on. Neid paiskavad ookeanilained pärast troopilisi torme hulgana rannaliivale. Seekord leidsid nad merikarpide kõrval hoopis omaette müsteeriumi. May Carlson nägi esimesena liivast välja ulatuvat kätepaari. Ta arvas esimese hooga, et näeb viirastust. Hetk hiljem selgus, et nähtu pole viirastus, vaid tegemust oli paari mustavärvi pikkade naiste kinnastega, mis olid täitunud liivaga. Ja siis nägid nad ka midagi muud.

PILDID LIIVA ALL

Mõlemad asusid merest väljakantud liiva kaevama ja avastasid mõne jala sügavuses hulk vanu fotosid, umbes 50, väikesist kuni suurendusteni, must-valgeid ja värvilisi, kõik kaetud märja liivaga. Puhastanud fotod hakati uurima neil inimesi ja avastati, et mõned neist esinevad mitmel fotol. Ilmselt pärines leid mõnest perekonna albumist, kuna mõnel pildil olid veel nurgad, milledega fotosid kinnitatakse albumitesse.

Kuidas sattus see fotodekogu Dog Beachi liivaranda, arutasid Carlsonid. Mitmel fotol oli inimesi neile tundmatuis rahvarõivais. Mõnel oli midagi kirjutatud, neile tundmatus keeles. Ühel fotol seisis vanem mees kalmu juures, mille kivil oli kiri „Anna" ja veel teine sõna, mis neile näis olevat „Maoi" (kas mitte Mari. Toim.), ja aastaarvud 1902—1972. Ühel fotol leidus umbes 40 naist, ühtlases rõivastuses, üksteise kõrval, ühes auditooriumis. Nende kohal oli lipp, millel olid sõnad: „Tallinna Naislauluselts", neile aga jälle tundmatus keeles.

Fotokogu oli liiga suur selleks, et välja kukkuda mõnest käekotist. See pidi pärinema perekonnaalbumist.

AJALEHT SELGITAB

Carlsonid informeerisid leiust lehte „Clearwater Times", kus ilmus pikem kirjutus ühes suure fotoga ligi 40-nest pildist. Leht püüdis selgitada ka „tundmata keelt", pöördudes Ida-Euroopa keelte asjatundja Catherin Strongi poole, kes arvas tegemist olevat ungari keelega, olles aga mitte kindel oma otsuses.

Keele ja fotode osas lahenes küsimus varsti. Nimelt luges loo lehest meie nooremapõlve kirjanik Elin Toona-Gottschalk, kes elab Palm Harboris, Fla. Ta tundis fotodelt oma sünnilinna Tallinna, võttis ühenduse lehega, külastas isiklikult toimetust, lootes, et ehk avastab fotodel mõne tuttava; mis osutuski tõcks. Ühel fotol oli daam, kellega ta oli olnud koos dp-laagris Hannoveri lähedal, Saksamaal. Et tegemist oli eesti keelega, ütles ta lehele telefonis.

Fotod jäid Elin Toona-Gottschalki kätte, et Peterburgi Fla. piirkonna eestlaspere püüda selgitada, kas leidub võimalus nende omaniku selgitamiseks. Praegu on fotodekogu Evald ja Hilja Pohlide valduses.

Carlsonid märgivad veel, et randa kus leiti fotodekogu, ei too ükski tee, et fotodekogu võis kukkuda merre mõnelt möödasõitvalt laevalt, või ka päadilt, mis ühendusi peavad lähedasc saarega.

Nädalakroonika

(Algus esiküljel)

Sama uurimus näitab, et kõige rohkem kasvab moderaatide erakond — 20-lt 27-le protsendile, kuid Folkpartiet läheb tagasi 10-lt 7-le protsendile ja centern 18-lt ainult 11-le protsendile. KDS, Miljöpartiet jt. väikeerakonnad ei pääse riigipäevale.

Kiri Soomest

KAUBAVAHETUS VENEGA TASAKAALUSTAMISELE

Soome ja N. Liidu vaheline kaubandus püsib praegusel tasemel, selgus läbirääkimistel Venemaa väliskaubandusministri abi A. N. Manzhulovi ja allriigisekretäri Åke Wihtoli vahel.

Praegu on eksportülejääk Soome kasuks umbes 3 miljardit marka, mis nüüd lepingupäraselt tasakaalustatakse järgmise paari aasta jooksul.

Samuti kõneldi praeguse 150 miljoni rubla suuruse krediidipiiri tõstmisest kuni 200—300 miljonini. Piiri on võimalik tõsta selle pärast, et Soome võimalik tõsta selle pärast, et Soome ja N. Liidu kaubavahetus liigub umbes 11.250.000 Kanada dollari) raamides.

☆

Soome ärimeestele on ilmunud Markkinointi-instituudi poolt käsiraamat, kuidas äri teha venelastega. Raamatu autoriteks on riigi ettevõtte Tampella tekstiilitööstuse turustamise juhataja Kari Ketola koos Kadetikooli vene keele lektori Martti Rouhiaineniga. Mõlematel on rohkesti kogemusi, kuidas venelastega äritseda ja mõlemad ka kinnitavad, kui tähtis on teada kohalik süsteem, eritigi just kõnede pidamine. Varem pole Soomes taolisi juhtnööre ilmunud hoolimata, et iga idakaubandusega tegelenud ärimees on jõudnud olukorda, kus kõnesid on vaja pidada venekeeles. Venelased valdavad ju vähe võõrkeeli. Teos ongi peamiselt just giid kõnede pidamiseks eriolukordades.

☆

Sel kevadel tegid soomlased, lähemalt oululased, uue maailmarekordi. See saadi saunatõmbamises linna tänavatel üle 5 ööpäeva. Üliõpilased püstitasid väikeste rataste peale ehtsa soome sauna, mida linna tänavatel vedas siis 5 üliõpilast ööpäevad läbi. See poleks veel midagi, aga samal ajal istus saunas kaks kangelast nautides leilist. Endine maailmarekord oli Helsingi tehnikaüliõpilaste käes.

☆

Järvenpää politseivõimud arreteerisid eesti mehe, keda kahtlustatakse vene kunstniku Ilja Glazunovi pastellitöö „Vera" varastamises. Pilt olevat kindlustatud 48 000 marga eesti. Eestlane olevat liikunud mitu päeva kohal kus Art-Tuusulanjärvi kunstinäituse töid hoiti.

☆

Uuendusena hakkas Soome Ringhääling esitama 8-osalist raadiosarja nimega „Kielimatkalla Virossa". Esimese osa nimeks oli „Kas saad aru eesti keelest — ymmärrätkö viron kieltä?" Programmi eesmärgiks on peale eesti kultuuri tutvustamist soomlastele, ka kirjeldada raadio abil hõimuvendade igapäevset elu. Esimeses osas külastati akadeemik Paul Aristet ning kuuldi, mis eesti keeles on soomlasele raske. Programmi koostajateks on Kirsti Penttinen koos Aarre Nymaniga.

☆

Tuntud eesti keelest soomendaja Eeva Niinivaara sai hiljuti 80-aastaseks. Tema sünnipäevaks ilmus raamat nimega „Kasvumaa", mis sisaldab Niinivaara kirjutusi aastatelt 1923—1981, kokku 250 leheküljel. Teos sisaldab ka õnnitlejate loetelu.

Ilmunud

Einar Sanden

„SÜDA JA KIVID"

Romaan, 256 lhk.

Hind $19.50

Postiteel tellides pluss saatekulu $1.85

MUUGIL

„MEIE ELU" talituses

938 Broadview Ave. Toronto, Ont. M4K 2R6

TARTU ÜLIKOOLI 350. AASTAPÄEVA TÄHISTAMISE POLITISEERITUD KAVA

Ajaleht „Sirp ja Vasar" nr. 17 on avaldanud üksikasjalisema kava Tartu ülikooli juubelipidustustest ülikoolilinnas eneses. Selle on esitanud ülikooli teadussekretär Milvi Reinfeldt. Kavast nähtub, et pidustused on tugevasti politiseeritud.

Need toimuvad Tartus 15—18. septembrini. Avapäeval toimub ülikoolinõukogu pidulik istung, kus antakse audoktoridiplomid neljale välismaa teadlasele. Viimaste nimesid ei ole aga kavaga ühenduses veel teatavaks tehtud. Sama päeva õhtupoolikul toimub monumendi avamine revolutsionääridest üliõpilaste ja õppejõudude mälestuseks. Monumendi asukohaks on Toome nõlvak Viktor Kingissepa (end. Gustav Adolfi) tänava ääres. Õhtul pakutakse aulas öömuusikat ja näidatakse filme ülikooli ajaloost.

Ka pidustuste teine päev, 16. sept. kannab tugevasti politiseeritud ilmet. See algab äratusmängudega ülikooli ühiselamute juures. Hommikupoolikul teostatakse kohtumisi nimekate vilistlastega ning toimub miiting Lenini mälestussamba juures, mis asub end. Kaitseliidu maja ja nüüdse Põllumajandusakadeemia ees. Juubeliaktus aulas algab kell 2 ning neile, kes ei ole saanud seal kohti vahendatakse seda sisetelevisiooni kaudu peahoone auditooriumes. Sama päeva õhtul toimuvad kontserdid „Vanemuises" ja ülikooli uues spordihoones ülejõel.

Kolmandal pidupäeval, 17. sept. avatakse ülikooli ajaloomuuseum endisis ülikooli raamatukogu ruumes Toome varemeis. Samuti hakkab külastajaid vastu võtma Dmitri Uljanovi kortermuuseum Burdenko tänaval. Dmitri Ulianov on Lenini vend, kes Moskva ülikoolist välja heidetuna õppis mõni aeg Tartu ülikoolis, elades N. Burdenko (end. Veski) tänavas, kus vastav maja on nüüd muudetud temanimeliseks kortermuuseumiks.

Samal päeval tutvustatakse ülikooli mujalt pidustustele sõitnuile. Õhtul peetakse miiting-demonstratsioon Raadil, mis lõpeb rongkäiguga Tähtvere lauluväljakule. „Vanemuises" korraldatakse klubiõhtuid üliõpilastele ja filmide demonstreerimisi.

Pidustuste viimasel päeval, 18. septembril, toimub teaduskonverents ülikooli aulas, kus teemaks on „Ülikoolide arengu globaalseid probleeme". Sinna oodatakse väljapaistvaid teadlasi ja kõrghariduse juhtijaid ka Moskvast ja teistest liiduvabariikidest. Teaduskonverentsi plennaristungi järele on kavas pressikonverents. Ning päev lõpeb vabaõhuetendusega rahvateatri ettekandel „Vivat academia", mis peab sisaldama Tartu ülikooli ajaloo põhisündmusi. Ettekannet korratakse veel peahoone sammaste ees, et võimalikult palju üliõpilasi võiks sellest osa saada.

Antud informatsiooni järgi on kavatsusel ka pidustuste ulatumine Tallinna, kus see teostuks Teaduste Akadeemia juubelisessoonina.

EPL/VU

Kiri USA presidendile „sõjakurjategijate" asjus

Ilkestatud Rahvaste Komitee ajakirjas „The Globe Eagle" on avaldatud komitee esimehe Horst A. Uhlichi poolt president Ronald Reaganile saadetud kiri, milles teravalt välja astutakse kohtuministeeriumi eriuurimiste osakonna tegevuse vastu nõndanimetatud sõjakuritegijate küsimuses.

Märkides, et miljonite ikestatud rahvaste esindajad nende koosolekul New Yorgi Eesti Majas kiitsid heaks presidendi ja tema administratsiooni kindla hoiaku N. Liidu ja kommunismi suhtes, Horst A. Uhlich kirjutas:

„Ameerikas kohtuministeeriumi eriuurimiste osakond korraldab ülemaalist jahti antikommunistlike aktivistide vastu ettekäändel, et nad olevat natsid. Kõik ikestatud rahvaste liidrid saavad aru, et see osakond teeb Nõuk. Liidu salapolitsei, nimetatud KGB tööd. Kõik meie liikmed loodavad, et teie härra president teete lõpu sellele osakonnale ja käsete alustada uurimist rahvusvahelise kommunistliku partei poolt toime pandud kuritegude kohta.

Meie koosolekul me samuti väljendasime meie valmisolekut ühe erilise asjatundjate grupi moodustamiseks, et lülituda sellesse võitlusse, kus rahvaste vabaduse kaitse kommunismi vastu seda iganes nõuab."

VES

Pühamaareisi juhti ei lastud Jordaaniasse

Kas sõjategevus Lähis-Idas takistab turismireise? Üsna mitmed, kes kavatsevad sõita nendesse piirkondadesse, kõhklevad. Asja Pühamaa-reisilt saabunud eestlased kinnitavad, et turistidel otsest ohtu sõjajalgu jääda ei olnud, kuid piirikontrollid on väga ranged. Nii ei lastud Jordaaniasse sisse eestlaste grupi juhti pastor Helmut Rüdmikut, tema abikaasat ja üht eestlannat tõenäolikult selle pärast, et neil olid passil Iisraeli templid. Paarikümneliikmeline eestlaste grupp, kes kuulus umbes suuremasse USA-st teekonda alustanud reisigruppi, pöördus tagasi ilma oma reisijuhita.

Stardil oli sekeldusi New Yorgis ka streigi pärast, nii et „Olympic" lennuliin andis oma reisijad üle Jordaania lennuliinile. Pühamaa-reis kulges Kreeka, Türgi, Egiptuse kaudu ja pöördus Iisraelist tagasi Jordaania kaudu, kus kontroll oli eriti põhjalik.

Kanadlanna „Miss Universe"

Peruu pealinna Limas krooniti maailma iluduskuningannaks „Miss Universe" 18-aastane Karen Dianne Baldwin London, Ontarlost. Ta on tänavune „Miss Canada". See on esimest korda kui kanada neiu saab maailma iluduskuningannaks. Asjakroonitud iludus kaalub 119 naela ja on 5 jalga 10 in. pikk. Ta saab enam kui $150 000 rahas ja esemetes, korteri New Yorgis, nertskasuka, briljantehteid ja mootorpaadi. Kavatses astuda ülikooli äriadministratsiooni õppima — nüüd aga läheb New Yorki mannekeenide kooli.

Hinnatõusude piiramine eranditega

Et Kanada muutub majandusministri poolt taotletud „kuueprotsendi-maaks" näib põrkuvat üha suuremate takistustele. Töövõtjad esialgu on äraootaval seisukohal olles seadnud tingimuseks hindade tõusu kontrolli. Valitsus algul lubas seda teha kus tal otsustamisõigus, nagu piimasaaduste ja kanamunade osas. Samuti lubati hinnad piirata aladel kus monopoli tõttu hinnatõusud vajavad eriluba, nagu telefon. Samuti kroonilettevõtted post, Air Canada jne.

Nüüd juba ennustatakse erandeid. Bell Telefon ja teised telefonikompaniid taotlevad 30—40% hinnatõusu, lennuliin ütleb, et ta ei tule läbi ja valitsus andis mõista, et erandid on lubatud. Selles olukorras tõuseb töövõtjate vastuseis palgatõusu piiramisele, mis esialgu on rakendatud keskvalitsuse ja kroonilettevõtete teenistujate osas.

Vene allvelaevad ka Itaalia vetes

ROOMA — Veebruaris nähti Itaalia territoriaalvetes allveelaeva, mille kohta esialgu öeldi, et see ei kuulunud Nato-riikidele.

Tuumaenergia jõul töötavat allveelaeva märgati Lõuna-Itaalias asetseva Tarento sadama ees.

N. Liidu suursaatkond eitas koheselt, et 24. veebruaril märgatud allveelaev ei olnud N. Liidu oma, kuna neid ei olevat kunagi olnud Itaalia vetes.

Nüüd kinnitas Itaalia kaitseminister Lelio Lagorio, et võõras allveelaev kuulus siiski N. Liidule ja et see ei olnud mitte kogemata eksides sattunud Itaalia vetesse, vaid oli spionaazhiretkel.

Poolas vabastati aktiviste

Poolas vabastati möödunud nädalal umbes 2000 vangistuses peetud „solidaarsuse" aktivisti, kuld Lech Walesat ja teisi juhte hoitakse edasi kinni. Valitsuse esindaja ütles, et „kaitsevangistuses", kuna keegi võiks Walesa mõrvata ja nii tekitada uusi rahutusi. On kuuldusi, et aasta lõpuks kergendatakse ka ranget kaitseseisukorda.

Paavst John Pauli 26. augustil ette nähtud külaskäik jääb aga ära, kuna valitsus kardab rahutusi.

EESTLASTE HEAD TULEMUSED ONTARIO MASTERITE ESIVÕISTLUSEL

Ühe päevaga kaks Kanada rekordit, 12 medalit ja 13 Välis-Eesti rekordit

Pühapäeval, 18. juulil Torontos York ülikooli staadionil peetud võistlus oli Ontario esivõistluse teine osa mis 13. juunil Kitchener'is jäi pooleli ägeda vihma ja raheterade tormi tõttu.

Seekordne ilm oli päikesepaisteline, väga kuum (33°C), niiske aga mõnusa pärituulega 100 m rajal. Registreeritud oli 177 masterit 43-st spordiühingust kaasaarvatud Eesti Masterite Klubi.

Võistlused algasid kell 10.30 ja lõppesid 18.00 s.t. ligi kahe ja poole tunnilise hilinemisega, peamiselt kohtunike vähesuse tõttu seoses populaarse puhkuste ajaga.

Ligi kaheksatunniline „tööpäev" oli eriti raske viievõistlejatele kes oma alad (200, 1500, kaugus, ketas, oda) pidid tegema koos individuaalalade võistlejatega. Kettaheites oli ligi 50 osalejat. Nii jäigi väsimuse tõttu Karl Trei'l ja Lembit Rand'il sooritamata 200 ja 1500 m jooksud.

TULEMUSED:

Tagajärgedeks saavutati masterite poolt:

Jaan Lents (55+) 1. Teivashüpe 2.55 m, Välis-Eesti rekordi norm. 2. Kolmikhüpe 9.17 m, V-E rekordi norm. 2. Kettaheide 29.76 m, isiklik rekord, endine 24.64.

Valden Sadul (55+) 1. 800 m jooks 2.41,82 min., V-E rekordi norm.

Lembit Rand (60+) 1. Vasaraheide 29.32 m, V-E rekordi norm. 2. Kettaheide 27.38 m. 3. Viievõistlus 901 punkti, V-E rekordi norm. Kettaheide andis 594 p. ja odaheide 307 punkti. Oda tagajärg 28.38 m on V-E rekordi norm.

Antoni Truuvert (60+) 1. Kettaheide 33.64 m, uus V-E rekord ületades V. Lood'i 26.36 m.

Theo Vellend (60+) 2. Kolmikhüpe 7.89 m, V-E rekordi norm. 4. 200 m jooks 31,83 s., uus V-E rekord ületades enda 33,56 s.

Viktor Peters (65+) 4. 200 m jooks 32.77 s., uus V-E rekord, ületades E. Kulmar'i 34.00 s.

Karl Trei (70+) 1. Kolmikhüpe 7.64 m, uus Kanada ja V-E rekord ületades enda 7.01 m. 1. Kettaheide 24.74 m. 1. Viievõistlus 1124 p., V-E rekordi norm. Kettaheide andis 410 p. ja kaugushüpe 714 p. Hüpe 3,76 on uus Kanada ja V-E rekord ületades enda 3.61 m.

Eelpoolsest tabelist nähtub, et seitse masterit saavutas seitse esimest, neli teist, ühe kolmanda ja kaks neljandat kohta, mis on väga tähelepanuväärne. Kindlasti on siin kaasa aidanud esmakordselt pidev talvine treening.

TOUSUTEEL

Kahetsusväärselt Uno Limit, kes maikuul Põhja-Carolinas võitis 1500 m jooksu, pidi seekord katkestama 800 m jooksu jalalihase häire tõttu.

Masterite tulemuste tase on samuti tõusuteel. Seda tõendab rekordite rida kaasaarvatud ka „suurmasteri" Karl Trei (73 a.) kaks uut Kanada rekordit kaugus- ja kolmikhüppes. Karl'i võistluskogemusi rikastas P.-Carolina rahvusvaheline võistlus 600 atleediga kus püstitati 26 USA ja 15 maailmarekordit nagu teatab juulikuu „National Masters News" USA-s.

☆

Kokkuvõtteks võiks nentida, et kui üle 8 miljoni elanikuga Ontario esivõistluselt 1981 a. esmakordselt osaledes 4 eesti masterit tõid 4 medalit (kolm esikohta, üks teine ja üks neljas koht) siis 1982 a. „saak" 12 masteri poolt oli 28 medalit (12 esimest, 10 teist, 6 kolmandat, 5 neljandat ja 2 viiendat kohta)! Tänavune medalite arv oli seega omaette rekord eesti kergejõustiklaste ajaloos nii Kanada kui ka Ameerika mandri piires.

Kuid medalite arvu juures ei tohiks unustada, et veel tähtsamaks võiks pidada „Estonia Masters Club'is" tervisespordiga harrastajate arvu suurenemist mis nüüd on ligi kuuekordne möödunud aasta algusest. Kõigi liikmete ühevõrdne tähtsus peaks ilmnema Kanada klubide vahelises võistluses kus, et jõuda lähemale karika omandamisele, mitte koht vaid iga saavutatud 10-ne võistlusepunkt on „kuldaväärt".

ERMO KULMAR

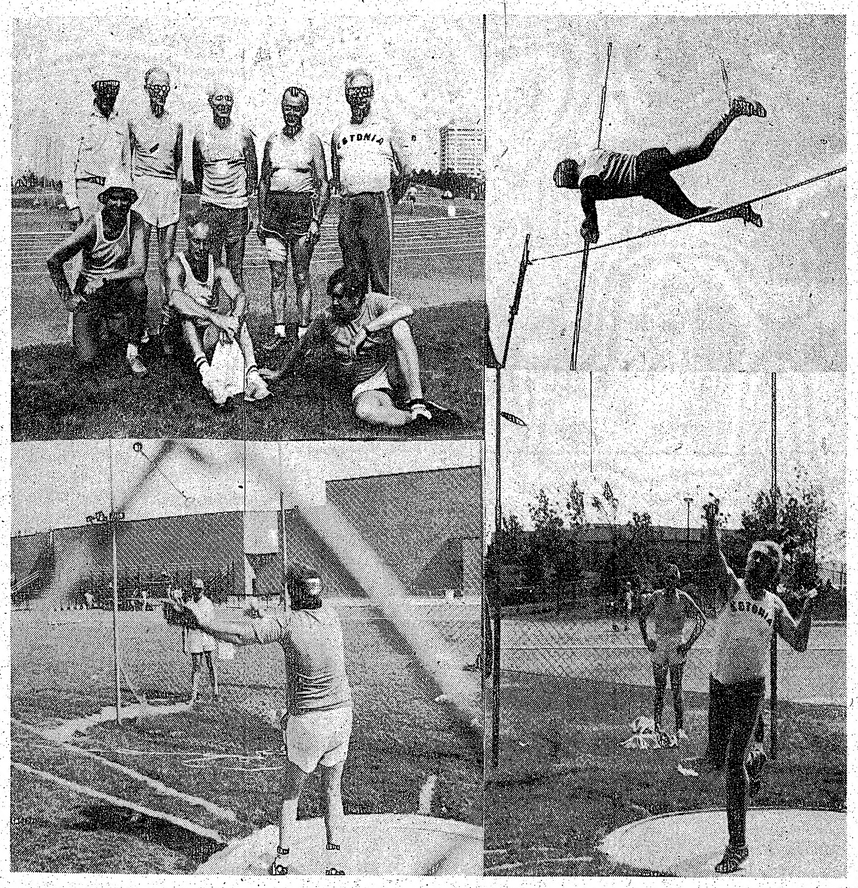

Masterite esivõistluselt. Ülal seisavad, vasakult — E. Kulmar, K. Trei, V. Sadul, U. Limit, A. Truuvert. Ees — T. Vellend, J. Lents, L. Rand. Paremal — Jaan Lents võidab teivashüppe. All, vasakul — Lembit Rand võidab vasaraheite. Paremal — Antoni Truuvert võidab kettaheite. Foto — E. Kulmar

„KALEVI" VÕRKPALLIKLUBI NOORENDAS OMA JUHTKONDA

Toronto Eesti Spordiselts Kalev'i võrkpalliklubi noorendas hiljuti oma juhtkonda. Klubi aastapeakoosolekul 22. juulil kauaaegne esimees Raivo Remmel ja abiesimees Valdeko Novek, kes klubi olid juhtinud 9 aastat, astusid tagasi. Peakoosolek valis uueks esimeheks Paul Kako ja juhatusliikmeteks: sekretärina Vivian Holmberg'i, laekurina Kenneth Valvur'i ja laekuri abina Lembit Jõgi. Kuna uute juhatusliikmete keskmine vanus on 20 aastat, ja et uue juhtkonna töö sama edukalt edasi kestaks, kui endisegi, siis peakoosolek välis Raivo Remmel'i ja Valdeko Novek'i nõuandjateks uuele juhatusele.

See rahvuslikult meelestatud eesti võrkpallimängu huviliste noorsportlaste grupp, mis koosneb 30—40 noorest on omale ülesandeks võtnud võrkpallimängu arendamise eestlaste keskel Torontos. Klubi asutamisest alates Spordiselts Kalevi juurde ei ole nad kunagi oma tegevuses väsinud ega vaikivasse olukorda sattunud, nagu seda on juhtunud mõne teise spordialaga. Vaatamata sellele, et noorte juurdekasv on üldiselt väga tagasihoidlik, on nendel siiski olnud alati küllaldaselt järelkasvu, nii tegevsportlaste kui ka juhtkonna osas. Iga aasta kesksuvel, mil USA-s Lakewood'is toimuvad traditsioonilised spordimängud, on nad seal võistlemas ja korduvalt tulevad sealt tagasi võitjatena. Ka sel aastal, augusti esimesel nädalalõpul, on nad seal kolme mees- ja ühe naiskonnaga.

Klubi kuulub Ontario Volleyball Association'i (O.V.A.) liikmeskonda ja selle kaudu on ka liikmed Canadian Volleyball Association'is (C.V.A.). Nende esimene meeskond möödunud aastal tuli Ontario B klassis esimeseks, võites kuldmedali, teine meeskond C klassis tuli kolmandaks pronksmedaliga ja kolmas meeskond, kes võistles D klassis, ei tulnud küll kolmele esikohale, kuid viidi nende hea mängutaseme tõttu D klassist C klassi. Lakewood'i võistlustel on nad nelja viimase aasta vältel tulnud alati esikohale võites rändauhinnana suure hõbekarika. Sel aastal suurematest võistlustest on neil ees võistlus Toronto Columbus Center'is 4. sept. ja Ethnic Invitational Volleyball Tournament Jõekäärul 11. septembril. Neil võistlustel on kaasmaalastel võimalus vaadata eesti noorte mängu kõrget taset ja jälgida nende innukust võitmiseks.

HARALD RAIGNA

Euroopa kogemustega rätsep õmbleb meestele ja naistele

ÜLIKONNAD — KOSTÜÜMID — MANTLID

kvaliteet materjalid

OLD MILL TAILORS

7 Riverview Gardens (Bloor-Jane Subway Stn.) Toronto, Ont. M6S 4E4

Tel. 416/769-9339

Rudi H. Schneider

28 SUVE SPORDIMÄNGE

Pea läbi kolme aastakümne on Eesti Spordiliit korraldanud USA-s spordimänge, olles hoidnud sitkelt seda traditsiooni. Mõned võistlusalad, nagu näit. raskejõustik, on küll taandunud olematuks, seevastu aga rida teisi on üha sisukamaks ja osavõturikkamaks muutunud. Mängude nädalalõpul võistlused rulluvad üle kogu Ocean County s.t. maakonna vastavate väljakute ja sise võistlushallide, kusjuures nende südamik mitmel võistlusalal, valguspidu ja seltskondliku koosviibimisega toimub Lakewoodi Eesti Maja juures. Järgneval pühapäeval tavaliselt arvukas eesti sportlik noorus vallutab kohaliku ookeaniranna.

Kanadast on neist mängudest võtnud alati edukalt osa võrk- ja korvpalli meeskonnad ja võrkpalli naiskond, vahest ka üksiksportlasi, samuti publikut nooremast põlvkonnast. Kavas on korv- ja võrkpall, veeremäng, ujumine, kergejõustik, laua-tennis, laskevõistlused, tennis, golf, samuti ka male ja bridz. Võistlused algavad osalt reede, 30. skp. õhtul, peategevus on laupäeval, 31. juulil. Lähem inf. telefonil: (201) 363-4251.

EI MINGIT KOMPROMISSI KOMMUNISTIDEGA

K. Päts — 1918.

SAULT STE. MARIE EESTLASED KUTSUVAD PIDUSTUSTELE

SAULT STE. MARIE — Eestlaste Telklaager Suvepäevad Põhja Ontarios ehk lühendatult ETSPO 82 on viimaste ettevalmistuste järgus. On tehtud parkimisplatsi laiendamistööd ja naabruses asuvate eestlaste Meerits'a ja Mäeumbaed'i privaatsuvilate maa-ala on omanikkude lahkel loal kasutada autode parkimiseks. See tähendab, et on olemas mõningal määral ruumi ka külalistele, kes ennem ei ole end osavõtuks registreerinud.

Laupäeval, 31. juulil oodatakse külalisi juba varajastest hommikutundidest alates. Kella üheks p.l. peaks suurem osa osavõtjaist kohal olema, sest sel kellaajal on ette nähtud päevade pidulik avamine. Selleks ajaks on kutsutud ka kohalikke poliitika- ja ühiskonnategelasi avamisest osa võtma. Kutsed on saadetud parlamendi saadikutele, linnapeale ja teiste rahvusgruppide esindajatele.

Avamise ja õhtuste ettekannete vahelist aega on kavatsetud täita mängude ja võistlustega nii vanadele kui ka noortele. Ülemjärve puhas vesi on kõigile samas, peoplatsi kõrval, kas ujumiseks või niisamuti vees mõnulemiseks piiramatul hulgal ja tasuta käes. Samas võib ka kanuu vette lasta. Kunsti- ja käsitööde näitus pakub nii mõndagi huvitavat ja omapärast. See seatakse ülesse peahoone saali. Seda aega saavad kasutada telgitajad ja elamuautode omanikud ka oma „kodu" paremaks sisseseadmiseks. Alates keskpäevast on köögist pidevalt võimalik hankida kõhutäidet.

Õhtused ettekanded peaksid algama kell 6 p.l. Enne seda kogunevad esinejal palliplatsile ja seavad end ülesse rongkäiguks. Rongkäigus siirdutakse vabaõhu lava piirkonda. Seal kuuleme ära peokõneleja sõnavõtu ja saadame oma tervitused kõdumaale heelium-gaasiga täidetud balloonide näol. Esinejate hulgas on Rahvapillide Orkester Oskar Haameri juhatusel, „Kungla" rahvatantsijad ja Andres Raudsepp Torontost. Teadustaja osa täidab omalinna neiu Ellen Pook.

Ettekannetele järgneb rahvapidu tantsuga laval. .. Tantsuks mängib Veikko Koskenoja orkester.

Pühapäeva, 1. augusti hommikupoolik on varutud puhkamiseks, supplemiseks, sõömiseks ja „varustuse" korraldamiseks. Kell 1 p.l. kutsutakse kõiki osavõtjaid vabaõhu jumalateenistusele peoplatsil. Jumalateenistusel jutlustab värske diakon-õpetaja Väino Kaldma.

Pärast jumalateenistust jatkuvad eelmise päevá mängud ja võistlused ning suplemine või muidu päevitamine. Toit köögist on alati saadaval. Õhtul kogunetakse lõkketule ümber suveõhtu ilu ja oma rõõmsameelsust nautima.

Sault Ste. Marie Eesti Selts on saanud Wintario käest toetust vabaõhu lava ehitamiseks. ETSPO 82 Peakomitee esimeheks on Ants Lübek, programmitoimkonna asju ajavad Arno Ambel ja Inge Aloe, majandustoimkonna eestvedajaks on Reet Chibnall, peoplatsi ja ehitustoimkonna eesotsas seisab Oskar Siitse ja Artur Maasik, toitlustamist korraldavad Ellen Ott, Aliide Raud, Alviine Kaldma, Lilli Timusk, Alma Schmuul ja Senta Suurna. Kunsti- ja käsitööde näituse peakorraldajaks on Elmar Põldmaa, võistluste asjad on Udo Sillavere, Helle Põldmaa ja Maara Sillavere kätes. Peatoimkonna kirjavahetuse ja protokollide eest kannavad hoolt Helly Lübek ja Ellen Ott. Majutamise juures abistab soovijaid Udo Rauk.

ETSPO 82 ja Sault Ste. Marie Eesti Selts kutsuvad kaasmaalasi igast ilmakaarest Sault Ste. Mariesse pidule 31. juulil, 1. ja 2. augustil. V.K.

Noortekoor „Päike" CBC-s

Toronto baptisti koguduse noortekoor „Päike", kes kevadisel CBC poolt korraldatud Kanada kooride võistlusel jõudis etniliste ansamblite sektoris Ontario provintsi ulatuses paremate hulka, on nüüd ka ülemaaliselt tunnustatud paremaks etniliseks kooriks. Järjekordne ning ühtlasi kõrgem tunnustus annab noortele eesti lauljatele õiguse ning võimaluse esineriseks ühes sügiseses CBC saates. Koorijuht Charles Kipper saab esinemise kuupäeva kohta võistluse korraldajatelt peatselt täpsemat informatsiooni. Teatavasti esitas noortekoor CBC-le kaks laulu oma repertuaarist — J. Kappeli „Jehoova on mu karjane" ja K. Raidi „Põhjamaa lapsed".

Lähematel päevadel seisab noortekooril ees reis Vancouveri, kus esinetakse sealse Ühendatud koguduse aastapäva konverentsil, 18.—25. aug. Konverentsi peakõnelejaks on dr. Evald Mänd Ühendriikidest.

Nii Torontos kui ka Vancouveris on saadaval T.E.B.K. noortekoori viimane heliplaat „Päike" (müügil „Meie Elu" talituses).

Havid võistlesid pikkusega

Toronto Eesti Öngitsejate ja Jahimeeste Seltsi korraldusel toimus kalapüügi võistlus 10. juulil Simcoe järve Royal Beachis vetel. Peale võistluse lõppu koguneti Royal Beachi F. Aadli suvila juurde, kus toimus viinerite söömine ja auhindade väljaandmine. Kohtunikkudel oli tegemist esimese ja teise koha kindlaks määramisega. Kuna kalad olid kaalult võrdsed, tuli kohtunikkudel kasutada pikkuse mõõtu, millega tuli esimesele kohale pool tolli pikem kala. Esimesele kohale tuli H. Suurne 16 naela ja 4 untsilise haugiga. Seega kaitses ta seltsi 25 aasta juubeli rändauhinda 1982. aastal. Teisele kohale tuli R. Veermäe kaalult sama raske haugiga, kuid poole tolli võrra lühem, kolmandaks A. Nieländer 16 naelase haugiga, järgnesid E. Martinson, P. Kunstimees ja T. Tomson. Eriauhinna suurima bässiga võitis E. Saar. Lohutusauhinna võitis A. Lukk. Võistluse kestel püüti kogusummas 48 mitmesuguseid erinevaid kalu.

S.K.

☆

Toronto Eesti Öngitsejate ja Jahimeeste Seltsi liikmete vaheline laskevõistlus haavlipüssist korraldatakse laupäeval, 21. augustil algusega kell 10 hommikul Läti Jahiklubi „Berzaine" laskerajal. Võistlus toimub rändkarikale ja seltsi poolt väljapandud auhindadele. Laskemoona on saadaval kohapeal. Palume kõikide laskehuviliste osavõttu.

JUHATUS

Teadaanne suurlaager „Hõbejärve" toetajatele

Isikuid, ettevõtteid ja eesti organisatsioone, kes veel soovivad eeloleval hilis-suvel toimuvat eesti gaidide ja skautide suurlaagrit majanduslikult toetada, palutakse seda teha suurlaagri administratsiooni juhi aadressil: skm Gunnar Mitt, 7 Sidford Court, Toronto, Ontario, M6S 2J3. Informatsiooniks võib pöörduda telefonil 767-7065.

Kui toetust soovitakse tulumaksust vabastada, siis palume tsekk kirjutada Eesti Sihtkapital Kanadas (National Estonian Foundation of Canada) nimele. Kui selleks ei ole vajadust, siis Suurlaager Hõbejärve nimele.

Ette tänades,

Eesti Gaidide Malev Kanadas
Eesti Skautide Malev Kanadas

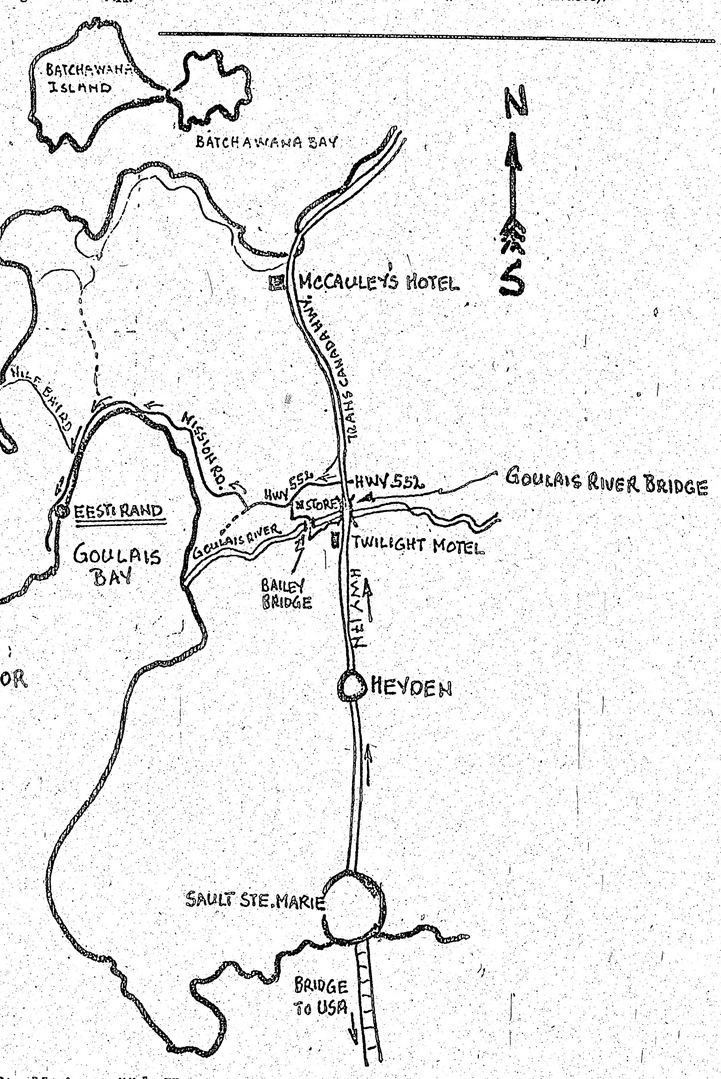

SÕIDA: Sault Ste. Mariest mööda Hwy 17 North kuni Hwy 552-ni. See on umbes 18 miili. Pööra vasakule, s.t. läände ja sõida mööda Hwy 552 kuni kõrvaltee pöördub paremale Mission Roadile. Seda mööda sõida kuni Eesti Randa. Tee pikkus Hwy 17 juurest on umbes 10 miili. (Viimane veerand teest on kruusane).

USA EESTI SKA „HÕBEJÄRVE" S

Kanada eesti gaidide ja skautide suurlaagrini „Hõbejärve" on jäänud kolm nädalat aega. Suurlaager algab teatavasti Kotkajärvel 21. augustil ja kestab 9 päeva. See on ka paljudele vanematele noortele, kes suvel on töötanud, puhkuse ajaks vahetult enne kooli. Juhtkonnale igas vanuses tähendab aga laager tööd. Seda on tehtud laagri ettevalmistamiseks juba üle aasta ja organiseerimine on jatkunud ka palavatel suvekuudel. Organiseerimisest on vähe. Juhtkond on pannud käed külge seal, kus praktiline töö on jäänud mingil põhjusel tegemata. Nälteks esimesed talgud Kotkajärvel putukatest kihisevas varakevadises metsas olid osavõtjate arvult üllatavalt ülirohked, telsed talgud meeldivas jaanipäevases looduses aga osavõtuvaesed. Mitmed tööd jäid tegemata. Sellepärast otsustas suurlaagri juhtkond korraldada veel ühed talgud ainult juhtidele, et laager võiks alata õttenähtud ajal.

Rööbiti tööga maastikul toimub ka suurlaagri vaimne ettevalmistamine. Huvitav laager pakub huvitavat programmi. Igale päevale on antud nimi: kogunemispäev, jüripäev, mardipäev, nääripäev, vastlapäev, tuhkapäev, jaanipäev, perekonnapäev, lahkumispäev. Nimele vastaval päeval tutvustatakse poistele ja tüdrukutele selle päeva vanu eesti kombeid. Toimub ka uuemat, nagu uueaasta ball ja vanemat, nagu jaanipäeva pidustused.

Loomulikult on suurlaagris traditsioonilist skautlust-gaidlust: orienteerumismäng, öömäng, halli hundi jooks, takistusmäng, veemäng, matkad, kanuusõidud ja palju lõkkeid. Suurlõke toimub laupäeval, 28. augustil kell 20.30 ja laagri lõpuparaad pühapäeval, 29. augustil. Mõlemal päeval on suurlaager avatud külalistele. Parkimiseks on ruumi küllaldaselt.

☆

Peale kanada eesti noorte võtavad laagrist osa veel 65 ameerika ühendriikide eesti gaidi ja skauti Salme Reinpõllu ja Peep Rebase juhtimisel. Ameerika noored saabuvad New Yorkist Kotkajärvele bussides.

☆

Suurlaagri kõhumurest lahendab ühisköök. Kuna viimastel aastatel on kritiseeritud gaidluse-skautluse mugavamaks muutumist, siis osa päevi toitlustavad poisid ja tüdrukud endid ise all-laagrites (väljaarvatud hellakesed ja hundud). Hundud aga sellevastu õpivad leivakupsetamist ja teevad läbi selle toimingu kõik faasid kuni pruuni hästilõhnava pätsi väljatulekuni ahjust.

Suurlaagris viibivad kogu aeg kaks kirikuõpetajat, korraldades vajalikke palveteenistusi. Kotkajärve metsakirik oma kõrge kellatorniga on ilusamaid eestlaste vabaõhu pühakodasid maailmas. Ja loomulikult on kohal tervishoiu personaal. Vajaduse

TÕNISSON, JÜRGE „Postimehe" pere prill

Romulus Tiitus, allas K. Toslem, „Postimehe" ja „Sädemete" kunagine karikaturist andis intervjuu KGB häälekandja „Kodumaa" esindajale Vladimir Raudsepale. Viimane küsib teiste küsimuste seas ms.: Kunas ja kuidas sündis „rahvakirjanik" K. Toslemi kuju. Kas temal oli prototüüp või mingi elav eeskuju? Vastuseks R. Tiituselt, kes surl 15. juulil Tallinnas 76-aastaselt: „Toslem sündis vapside ajal (järjelikult ligi 50 aasta vana!), kui teatav hulk kirjaoskajaid inimesi mõtlesid karjäärl teha, nimetasid ennast rahvakirjanikuks ja asutasid oma ühingu. Tegelikult olid need kaunikestl armetud tegelased, ma ei mäleta, vist mõnel neist oli tõepoolest mingi looke ilmunud. Mõtlesin siis välja neld parodeeriva tegelase. Nime nõputas kol-

Romulus Tiituse karikatuur.

„Mele Elu" nr. 30 (1691) 1982

Havid võistlesid pikkusega

Toronto Eesti Õngitsejate ja Jahimeeste Seltsi korraldusel toimus kalapüügi võistlus 10. juulil Simcoe järve Royal Beachis vetel. Peale võistluse lõppu koguneti Royal Beachi F. Aadli suvila juurde, kus toimus viinerite söömine ja auhindade väljaandmine. Kohtunikkudel oli tegemist esimese ja teise koha kindlaks määramisega. Kuna kalad olid kaalult võrdsed, tuli kohtunikkudel kasutada pikkuse mõõtu, millega tuli esimesele kohale pool tolli pikem kala. Esimesele kohale tuli H. Suurne 16 naela ja 4 untsilise haugiga. Seega kaitses ta seltsi 25 aasta suubeli rändauhinda 1982. aastal. Teisele kohale tuli R. Veermäe kaalult sama raske haugiga, kuid poole olli võrra lühem, kolmandaks A. Mieländer 16 naelase haugiga, järgnesid E. Martinson, P. Kunstimees ja T. Tomson. Eriauhinna suurima kassiga võitis E. Saar. Lohutusauhinna võitis A. Lukk. Võistluse kestel püüti kogusummas 48 mitmesuguseid erineyaid kalu.

S.K.

★

Toronto Eesti Õngitsejate ja Jahimeeste Seltsi liikmete vaheline lastevõistlus haavlipüssist korraldatakse laupäeval, 21. augustil algusega kell 10 hommikul Läti Jahiklubi „Berzaine" laskerajal. Võistlus toimub rändkarikale ja seltsi poolt välja pandud auhindadele. Laskemoona on saadaval kohapeal. Palume kõikide laskehuviliste osavõttu.

JUHATUS

Teadaanne suurlaager „Hõbejärve" toetajatele

Isikuid, ettevõtteid ja eesti organisatsioone, kes veel soovivad eeloleval Ellis-suvel toimuvat eesti gaidide ja skautide suurlaagrit majanduslikult toetada, palutakse seda teha suurlaagri administratsiooni juhi aadressil: skm Gunnar Mitt, 7 Sidford Court, Toronto, Ontario, M6S 2J3. Informatsiooniks võib pöörduda telefonil 767-7065.

Kui toetust soovitakse tulumaksust vabastada, siis palume tsekk kirjutada Eesti Sihtkapital Kanadas (National Estonian Foundation of Canada) nimele. Kui selleks ei ole vajadust, siis Suurlaager Hõbejärve nimele.

Ette tänades,

Eesti Gaidide Malev Kanadas
Eesti Skautide Malev Kanadas

hane heliplaat „Päike" (müügil Meie Elu" talituses).

USA EESTI SKAUTLIKKE NOORI „HÕBEJÄRVE" SUURLAAGRISSE

Kanada eesti gaidide ja skautide suurlaagrini „Hõbejärve" on jäänud kolm nädalat aega. Suurlaager algab teatavasti Kotkajärvel 21. augustil ja kestab 9 päeva. See on ka paljudele vanematele noortele, kes suvel on töötanud, puhkuse ajaks vahetult enne kooli. Juhtkonnale igas vanuses tähendab aga laager tööd. Seda on tehtud laagri ettevalmistamiseks juba üle aasta ja organiseerimine on jätkunud ka palavatel suvekuudel. Organiseerimisest on vähe. Juhtkond on pannud käed külge seal, kus praktiline töö on jäänud mingil põhjusel tegemata. Näiteks esimesed talgud Kotkajärvel putukatest kihisevas varakevadises metsas olid osavõtjate arvult ülirohked, teised talgud meeldivas jaanipäevases looduses aga osavõtuvaesed. Mitmed tööd jäid tegemata. Sellepärast otsustas suurlaagri juhtkond korraldada veel ühed talgud ainult juhtidele, et laager võiks alata ettenähtud ajal.

Rööbiti tööga maastikul toimub ka suurlaagri vaimne ettevalmistamine. Huvitav laager pakub huvitavat programmi. Igale päevale on antud nimi: kogunemispäev, jüripäev, mardipäev, nääripäev, vastlapäev, tuhkapäev, jaanipäev, perekonnapäev, lahkumispäev. Nimele vastaval päeval tutvustatakse poistele ja tüdrukutele selle päeva vanu eesti kombeid. Toimub ka uuemat, nagu uueaasta ball ja vanemat, nagu jaanipäeva pidustused.

Loomulikult on suurlaagris traditsioonilist skautlust-gaidlust: orienteerumismäng, öömäng, halli hundi jooks, takistusmäng, veemäng, matkad, kanuusõidud ja palju lõkkeid. Suurlõke toimub laupäeval, 28. augustil kell 20.30 ja laagri lõpuparaad pühapäeval, 29. augustil. Mõlemal päeval on suurlaager avatud külalistele. Parkimiseks on ruumi küllaldaselt.

☆

Peale kanada eesti noorte võtavad laagrist osa veel 65 ameerika ühendriikide eesti gaidi ja skauti Salme Reinpõllu ja Peep Rebase juhtimisel. Ameerika noored saabuvad New Yorkist Kotkajärvele bussides.

☆

Suurlaagri kõhumurekid lahendab ühisköök. Kuna viimastel aastatel on kritiseeritud gaidluse-skautluse mugavamaks muutumist, siis osa päevi toitlustavad poisid ja tüdrukud endid ise all-laagrites (väljaarvatud hellakesed ja hundud). Hundud aga sellevastu õpivad leivaküpsetamist ja teevad läbi selle toimingu kõik faasid kuni pruuni hästilõhnava pätsi väljatulekuni ahjust.

Suurlaagris viibivad kogu aeg kaks kirikuõpetajat, korraldades vajalike palveteenistusi. Kotkajärve metsakirik oma kõrge kellatorniga on ilusamaid eestlaste vabaõhu pühakodasid maailmas. Ja loomulikult on kohal tervishoiupersonaal. Vajaduse korral on kiire transport võimalik Huntsville ülimoodsasse haiglasse.

Suurlaagri uudiseid vahendab kolm korda nädalas ilmuv ajaleht „Hõbejärve Lained", mis „trükitakse" lähemas Bracebridge linnas.

☆

Eesti ühiskonna suhtumine „Hõbejärve" korraldamisse majanduslikus osas on väga meeldiv, nii nagu oli see Uudismaa ostmisel (Uudismaa tuleb selles laagris esmakordselt kasutamisele). Toetusi on laekunud väga paljudelt kaasmaalastelt ja organisatsioonidelt. Eesti vormikandvad noored leiavad, et rahvuskaaslased ei ole neid unustanud. „Hõbejärve" juhtkond loodab, et sama kehtib ka külaliste arvu suhtes suurlaagri külalispäevadel. Kõik teed viivad Kotkajärvele!

Montrealis korraldasid lätlased pensionäride tööde näituse. Hugo Murult oli kaks puupõletusega ehetekarpi ja Endel Rubergilt viis ehisnahatööd, nende hulgas „Võitlev puu". Pildil kunstnik oma väljapanekuga.

Foto — P. Agrums

ILMAR JAKS
„NEPTUN"
õiguse telgitagustest
136 lhk. Hind $18.00
MÜÜGIL
„MEIE ELU" talituses
958 Broadview Ave.
Toronto, Ont. M4K 2R6

TÄNUAVALDUS

Tänan südamest neid, kes minu 80. aastasel sünnipäeval mind meeles pidasid ja oma lugupidamist avaldasid mulle. Tänu Pensionäride Klubi juhatusele, Eesti Invaliidetoetavale Naisringile, õnnesoovide kaartide eest ja neile, ks telefoniteel õnnitlesid mind. Kõige suurem tänu minu kallitele sugulastele ja sõpradele. Ütlen veelkord südamest suur; suur tänu.

Lugupidamisega,

MARIA EHRSTEIN

SEEDRIORU SUVEKODU TEGEVUSHOOS

Esimene nädal Seedrioru Lastesuvekodus on möödunud ja teinegi on varsti ainult kaunis mälestus. Aeg on lennanud nagu „linnutiivul", sest tegevus on olnud mitmekesine ja huvitav. Igapäevaste suvemõnude kõrval, nagu ujumine, sport ja muu ajavilde, on ka palju tõsisemat programmi: rahvatants, laulmine, käsitöö ja eesti keele tunnid. Viimane neist on üle hulga aja jällegi Seedrioru Suvekodu päevakavas selle tõttu, et laagri juhataja õpetaja Tõnis Nõmmik on keeleõpetuse endale ülesandeks võtnud.

„Tillukesi", kes on ju meie suvekodude tulevik, on registreeritud 12, kelledest esimesel nädalal oli laagris 11. Suuremaks sündmuseks esimesel nädalal oli Jõekääru Suvekodusse küllasõit, mis toimus reedel. Reisist võttis osa kogu laager, välja arvatud perenaine, kes jäi vabatahtlikult „koduhoidjaks". Külastus võeti ette seepärast nii varakult, et suuremal arvul kasvandikel oleks võimalik osa võtta, kuna järgmistel nädalatel on laagri pere väiksem.

Esimesel nädalal oli laagris käsitööd õpetamas vanaproua Brutus. Üheks huvitavamaks alaks kasvandikele osutus puu kaunistamine põletustehnikas, mille „valmisprodukte" võis näha juba hulgaliselt ja milledest üks viidi kaasa Jõekäärule külakostiks. Järgmisel nädalal on laagris Linda Tark, kes on juba aastaid tuntud Seedrioru Lastesuvekodus ja kelle näpunäidetest eesti rahvusliku käsitöö alal on lapsed olnud alati huvitatud.

Esmaspäevaks oli plaanitsetud jalamatk Elora lõhestikku ja parki. Osa võttis kogu laager, välja arvatud „mudilased", kes omakorda viiakse nädala sees „mennoniitide maale" Elmirasse, kus neil kindlasti avaneb võimalus tutvuda juba haruldaseks muutunud hobuveokitega ja nende „kaeramootoritega".

Pühapäeval pidas laagri juhataja õp. Nõmmik laagrile lühijumalateenistuse kus kasvandikele selgitati Jeesuse kutse mõtet „Laske lapsukesed minu juurde tulla . . .".

Kuna Suvekodu on sel aastal ainult kolmenädalane, siis on programm tihe, et kasvandikud ei jääks millestki ilma. Suvekodu personaali moodustavad: laagri juhataja õp. Tõnis Nõmmik, tema abi ja suuremate poiste kasvataja Norman Reintamm. Veel on kasvatajaiks Selina Reimann — väiksemad poisid, Tiina Korjus — tütarlapsed, „mudilaste" juht Linda Kolga ja tema abi Tiina Rätsep. Teisel nädalal on laagris kasvatajana rakendatud ka Indrek Järve.

Meil on vanasõna „kui kõht täis, siis meel on hea". Selle eest hoolitseb Suvekodu köök maitsvate ja mitmekülgsete toitudega, kus „peakulbikeerutaja" ja perenaine on Helmi Kreek Londonist. Teda abistavad Helga Mälberg ja Liisa Hess. Veel on köögis oma abi andnud prouad Aarlaht ja Tutsu, Hilda Kleiner on omale võtnud kohustuseks abistada kööki kogu teise nädala jooksul. „Jack of all trades" (köögiabiline, saunamees, üldalade korrashoidja, põrandapesija ja vetelpäästja) on Tarmo Koger. Nädalalõppudel on kasvatajatel abiks Maimu Nõmmik. Laskeala ja „tulejuhtimist" korraldab Carl Rajamets. Viimasel nädalal on laagris elukutseline ujumisõpetaja, kellel on õigus ka eksamineerida ja selleks on omaaegne Seedrioru kasvandik Hilja Loone-Culhane.

Nädalavahetusel viibis Suvekodus selle organisaator Härnald Toomsalu ja siis tehti ka esimesed rahvatantsu „sammud". Kuna kasvatajate hulgas on ka Toronto „Kungla" tantsijaid, siis arendatakse seda ala ka nädala sees edasi. Ülalpool näidatud tegevuse järele võib julgesti öelda, et Seedrioru pakub igale midagi ja kellelgi pole põhjust tunda igavust tegevuse puuduse pärast.

H.T.

Soomlastest vendade edukas ettevõte
Kui vajate maja välisvoodrit, räästa alust, aknaid, uksi või jätkudeta vihmavee renne, siis pöörduge hinna saamiseks
ALUMINIUM SIDING DESIGN
TEL. 416/755-0694
Kõrge kvaliteediga tööd ★ Tagasihoidlikud hinnad
Lic. B1767 Member B.B.B.

TEEJUHIS PRAOST E. LEPIKU TALLU

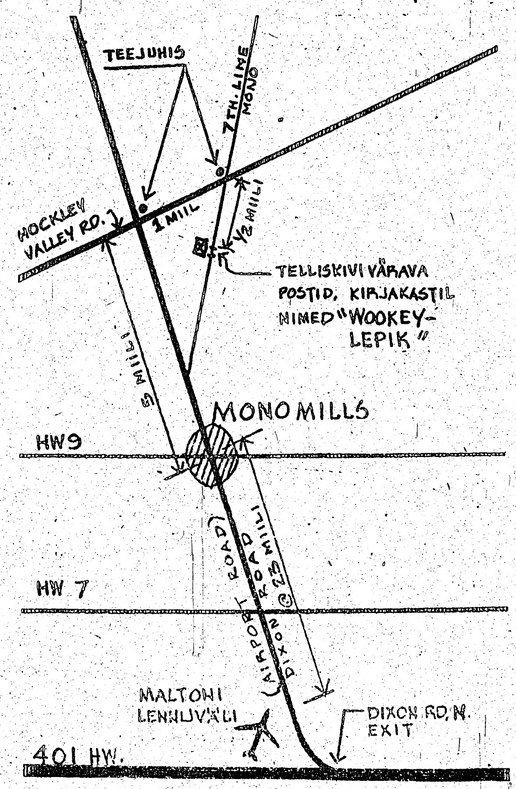

EELK Peetri koguduse väljasõit praost Emanuel Lepiku tallu toimub 8. augustil. Kell 12 päeval on vabaõhu-jumalateenistus. Järgneb ühine lõunasöök väikese tasu eest, võimalused on ujumiseks, tennise mängimiseks ja jalutamiseks.

Peetri koguduse väljasõit

EELK Toronto Peetri koguduse juhatus on varunud bussi väljasõiduks pühap., 8. augustil E. Lepiku tallu. Buss peatub Eesti Kodus kl. 9.00, Eesti Majas 9.30 ja Peetri kiriku juures kl. 10.00 (väljasõidu ajad). Hind inimese pealt kui buss on täis on umbes $8.00.

Üks buss on juba täis. Kui keegi veel soovib kaasa sõita, palutakse kohe teatada õp. A. Taulile 483-4103 ehk Peetri kiriku kantseleisse. Viimasel minutil enam uut bussi ei saa.

Autosõitjad palutakse jälgige teejuhiseid lehes ja lugeda Ap. õigeusu koguduse ja Peetri koguduse kirikuteateid.

Ilmus Ilmar Külveti proosateos

Stokholmis ilmus Välis-Eesti & EMP kirjastusel ajakirjaniku ja näitekirjaniku Ilmar Külveti proosateos „Kuhu kuulud, Kristjan?" alapealkirjaga „Ja teisi jutustusi". Autor alustas oma lehemehe-teekonda sünnilinnas Tallinnas, töötas hiljem ajakirjanikuna Torontos ja on nüüd mõnda aega olnud „Ameerika Hääle" toimetusliige Washingtonis. Ilmar Külveti sulest on seni ilmunud seitse lavateost, millest kuus näinud rambivalgust mitmel pool maailmas.

Ilmar Külvet sai 1980 kuuskümmend aastat vanaks. Küpse isiksusena ja kogenud autorina vaatleb ta äsjailmunud teoses maailma ja inimesi. Kõigis kaheksas kirjapandud jutustuses juhtub kogu aeg midagi. Tegevuspaigad kahes maailmajaos on vahelduvad, mis omakorda tõstab teoses leiduvat elu ja liikuvust. Kaaneümbrise 225-küljelisele raamatule on kujundanud Arvo Luik.

TÕNISSON, JÜRGENSTEIN, JANNO . . .

„Postimehe" peret Romulus Tiituse prilli läbi

Romulus Tiitus, alias K. Toslem, „Postimehe" ja „Sädemete" kunagine karikaturist andis intervjuu KGB häälekandja „Kodumaa" esindajale Vladimir Raudsepale. Viimane küsib teiste küsimuste seas ms.: Kunas ja kuidas sündis „rahvakirjanik" K. Toslemi kuju. Kas temal oli prototüüp või mingi elav eeskuju? Vastuseks R. Tiituselt, kes suri 15. juulil Tallinnas 76-aastaselt: „Toslem sündis vapside ajal (järjelikult ligi 50 aasta vana!), kui teatav hulk kirjaoskajaid inimesi mõtlesid karjääri teha, nimetasid ennast rahvakirjanikuks ja asutasid oma ühingu. Tegelikult olid need kaunikesti armetud tegelased, ma ei mäleta, vist mõnel neist oli tõepoolest mingi looke ilmunud. Mõtlesin siis välja neid parodeeriva tegelase. Nime nüputas kolleeg Richard Janno, ajakirjanik ja vestemees, kes on kirjutanud ka ühe kriminaalromaani. Prototüüpi ega elavat eeskuju ei olnud, kuigi mõned arvasid, et selleks oli kirjandusteadlane August Annist. Aga see oli eksitus, kuigi kogemata kukkus natuke tema moodi välja (kui just väga otsida sarnasust). Hiljem jäi K. Toslem minu varjunimeks."

Sakslaste ajal sattus R. Tiitus vanglasse ja pääsis surmasuust üle noatera: „Kõige suurem oli aga oht siis kui modelliks kasutasin Adolf Hitlerit. Istusin Patareis ja käisin isegi surmakambris ära. Ainult imekombel jäin ellu."

MEMUAARID

Möödunud aastal on kodumaal („Eesti Raamat", 1981, 168 lk. 8000 eks.) ilmunud Romulus Tiituse memuaarid „Oma modellide keskkonnas" autori illustratsioonidega. Ühes peatükis (Emajõe Ateenas poliitikat tegemas") R. Tiitus maalib pildikesi kõverpeeglis oma „leivaisadest" ja kolleegidest.

JAAN TÕNISSON

„Osaleda tuli ka toimetuse igapäevastel koosolekutel, kus arutati järgmise ajalehenumbri materjali. Kui juhataja laua taga istus Anton Jürgenstein, siis laabus töö mõnusa huumori saatel. Ent kui peatoimetaja Jaan Tõnisson juhtus ise kohal olema, levis „Postimehe" kõikides ruumides äikese-eelne vaikus, kuigi äike kärgatas õige harva. Toimetuse koosolekute hubasuse asendas kasarmulik küsimuste-vastuste-noomituste laad. J. Tõnissoni tõsimeelselt range kõlbluse- ja karskuseapostli isiksus mõjus häirivalt. Mõned reporterid ja isegi ajalehe kooseisulised töötajad püüdsid vältida noid koosolekuid pakiliste kohustuste ettekäändel. Vaid vana Jürgenstein söandas vahel siivutut nalja teha, ja kui siis üle Koodi-Jaani näo juhtus libisema muigevari, oli tunne, nagu pahvataks äkki papp kantslis naerma otse keset pühalikku jutlust! See oli valitsemishimulise karakteri hoolikalt varjatud inimlikkuse välgatus. J. Tõnisson vajas alati enda ümber rahvast, seltskonda, tajumaks oma isiku mõjujõudu.

Ent neljasilma kohtumisel — nagu veendusin kogemuste kaudu — kui puudus vajalik auditoorium, kadus Tõnissoni üliklik hoiak, kadus vajadus säilitada juhi oreool, ning siis elustus temas emotsioonidega Tõnissoni Jaan, oma isatalu nutikas karjapoiss, kes noorukina unistas kirjamehe kutsest (kirjutas paar rahvalikku jutukest).

„Sädemete" asutajana — seega huumori vajalikkust mõistev — ei puudunud tal endalgi mõningane annus huumorit. Olin juba paar aastat „Postimehe" palgaline töötaja, kui kord kohtusin Tõnissoniga toimetuse trepil. „Sooh", sõnas ta oma markantse häältooniga, „näe, kus toimetuse külalisi saab kohata!" Sest ma ei olnud juba paar nädalat viibinud toimetuse koosolekutel . . ."

ANTON JÜRGENSTEIN

„Teine juhtiv „Postimehe" toimetaja oli Anton Jürgenstein. Esimene mulje sellest hilisärkamisaegsest koolimehest, kirjamehest ja ühiskonnategelasest, kauaaegsest „Postimehe" tegevtoimetajast oli selline: tüse pensioniikka jõudnud talupoeg, kelle käsivarred kestvast adrakurgede hoidmisest kooldunud kartulivao vahel käijä ebakindel kõnnak, maamees, kes täna õnnelikult lipsu kaela saanud, et sõita põllumeeteseltsi aastakoosolekule või ka moepärast kirikusse igavlema. Et see mees oli olnud tsaarriigi II Riigiduuma saadik, pikka aega „Vanemuise" ja Eesti Kirjamehe Seltsi esimes ja koguni „Fausti" (I osa) tõlkija, seda ei saanud küll esimese mulje järgi Jürgensteinist oletada. Pikad hallid kulmud varjasid silmi, vuntsid suud, ja nii jäigi esimesel pilgul tabamatuks selle kultuuriloolase ja kultuurijanuse huumorimeelse mehe tõeline olemus.

Toimetuses istus ta vaid siis, kui oli karta „Vana Jaani" tulekut või kui oli tema kord kohustuslikku juhtkirja „vehkida", nagu ta ise ütles.

Siis võidi läbi tema kabinetiukse lukuaugu kogeda, kui mossitama võtab ühe vaimuka inimese isegi oma erakonna ideede järjekordne läbinämmutamine. Tavaliselt eelistas ta kohviku tooli toimetusse toolile. „Käis läbi", öeldi siis toimetuses, „ja läks Värneri" s.o. kohvikusse shahhi taguma. Selle mängu man oli tema otsitumaks partneriks August Alle, poliitilistelt vaadetelt antipood. Malelaua taga istusid nad nagu parimad sõbrad. Ja ei ölenenud see vastastikune kiindumus shahhimängu võlust, vaid vanadel kreeklastel kahe silma vahele jäänud muusast — huumorimuusast, kes nad sageli ühe laua taha kokku viis.

Muidugi oli Jürgenstein vaadetelt Jaan Tõnissoni „truu sulane", kasvanud rahvaerakonna ideede vaimus, kuid meie tutvumise ajal, 65-aastasena oli ta juba tublisti laetud filosoofilise skepsiga, makstes lõivu konservatiivsusele veel vaid inertsi tõttu. Egas muidu võida muiata ka omaenese tõekspidamiste üle ja ka lõbu tunda Gori karikatuuridest, mis pilasid nii rahvaerakonna „rahvuslikku põhiheli" (!), eluvõõrast poliitilist hoiakut kui ka Jürgensteini kõrgemat ülemust ennast. Kuigi „vana Anton" oli vanem mees toimetuses, oli ta kõige naeruhimulisem. Püüdke naerda mõne hea anektoodi või karikatuuri üle viis minutit järjest — see on naermiseks koletu pikk aeg! Ent Jürgenstein sai selle tembuga hakkama. Jah, tema naermist nähes — kuuldes oli raske teistelgi tõsiseks jääda: puksub nagu siil, vaikselt ja muhedalt, vest võbiseb, vuntsid võbisevad. Vaikib hetkeks, imeb kopsu uut õhku ja alustab uuesti puksumist."

(Järgneb)

ARTO

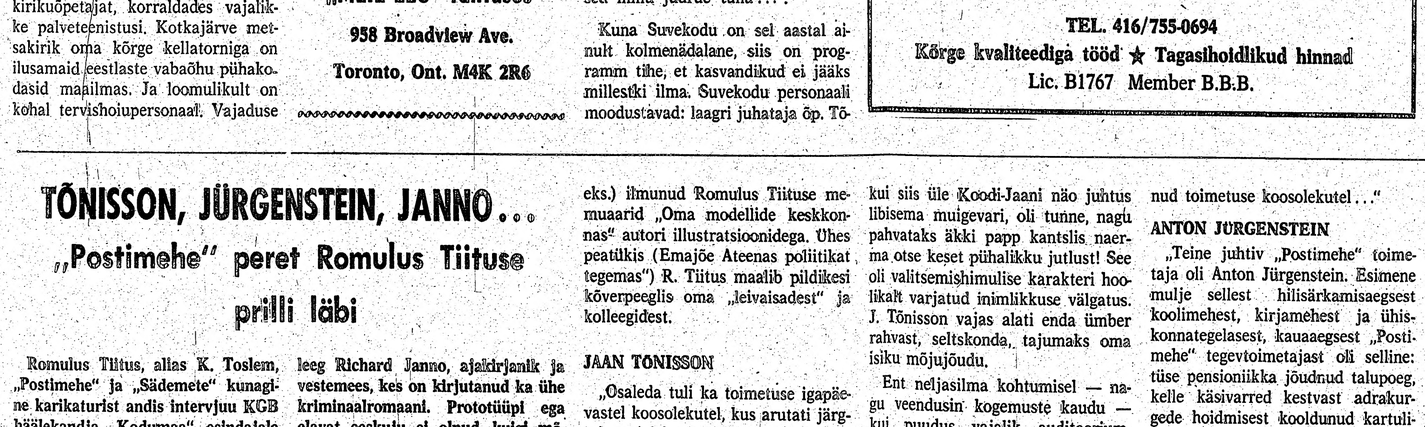

Romulus Tiituse karikatuur.

e on umbes 18 miili. Pööra vaparemale Mission Roadile. Sees 10 miili. (Viimane veerand

ARMAST

AUGUST KALA

sündinud 31. juulil 1905 Tartumaal
surnud 24. juulil 1982 Torontos

Puhka rahus

mälestavad sügavas leinas

INNA, GUSTAV
KÜLLI, ANDRES
AARI, LIINA
ja SUGULASED Eestis

Leinatalitus kolmapäeval, 28. juulil kell 8 õhtul Vana-Andrese kirikus. Ärasaatmine neljapäeval, 29. juulil kell 10 hommikul samas York Memorial kalmistule.

ARMAST SÕTSEPOEGA

AUGUST KALA

sündinud 31. juulil 1905 Kastre-Võnnu vallas Tartumaal
surnud 24. juulil 1982 Torontos

mälestavad leinas

JAAN SOTNIK perekonnaga
VENNAD-ÕED Kodu-Eestis

Puhka rahus

KAUAAEGSET SÕPRA

AUGUST KALA

mälestavad leinas

H. AAVIK abikaasaga
O. GNADENTEICH abikaasaga
K. KANGRO abikaasaga
E. KIVIOJA abikaasaga
R. LELLEP abikaasaga
A. SUMBERG abikaasaga
SELMA SPRENK
JAAN SOOTS

KIRJASTUSE AKTSIONÄRI, REVISJONIKOMISJONI LIIGET JA „MEIE ELU" KAASTÖÖLIST

AUGUST KALA

mälestavad leinas

EESTI KIRJASTUS KANADAS ja „MEIE ELU" TOIMETUS

Kauaaegset EKN liiget ja EKN juriidilise komisjoni esimeest

AUGUST KALA

sündinud 31. juulil 1905 Tartumaal
surnud 24. juulil 1982 Torontos

mälestab sügavas leinas

EESTLASTE KESKNÕUKOGU KANADAS

ARMAST KAUAAEGSET SÕPRA

AUGUST KALA

mälestab leinas

HERTA VAHER

ARMAST

AUGUST KALA

mälestavad kurbuses

MIHKEL ENNO
LINDA LÄTT

ARMAST KAASVÕITLEJAT

AUGUST J. KALA

leinab

TORONTO EESTI VÕITLEJATE ÜHING

ARMAST KAUAAEGSET ESIMEEST

AUGUST KALA

surnud 24. juulil 1982 Torontos

mälestab sügavas kurbuses

EESTI ENDISTE POLITSEIAMETNIKE KOGU

OMA ARMAST VILISTLAST

KAND. JUR. # AUGUST KALA

sündinud 31. juulil 1905 Kastre-Võnnus
surnud 24. juulil 1982 Torontos

mälestab sügavas leinas

KORPORATSIOON UGALA

KORPORATSIOON UGALA VILISTLAST

KAND. JUR. # AUGUST KALA

sündinud 31. juulil 1905 Kastre-Võnnus
surnud 24. juulil 1982 Torontos

mälestab leinas

EESTI KORPORATSIOONIDE LIIT

Rahvaloendus näitab

KANADA — VANADE MAA

Canadian Scene) — Kanadast saab suure järjekindlusega riik, mis kooseneb vanadest inimestest — näitavad kanada statistikabüroo arvud.

Kanada rahvastik on praegu aastatelt vanim kui kunagi enne ning vanemate inimeste arv tõuseb pidevalt käesoleva sajandi jooksul. Need andmed pärinevad eelmise aasta rahvaloendusest, mis tavaliselt toimub üks kord iga kümne aasta kohta.

20 aastat tagasi hakkas rahvastiku iive langema ning kodanike keskmine vanus oli eelmisel suvel 29,6, seega kõrgem kui Suure Depressiooni ajal, kus samuti sündivus langes. Pool rahvastikus on noorem kui 29,6 ning pool vanem. Aastal 2000 on kanadalaste keskmine vanus 36 — kui mitte vahepeal sündivus drastiliselt ei suurene.

Rahvaloenduse põhjal on selge, et vanade inimeste jaoks on vaja vanadekodusid ja muid sotsiaalteenindusi ning noorte jaoks vähem koole. See kehtib kogu Kanada kohta väljaarvatud Alberta, kus noorte arv näitab kasvu tendentse.

Samuti näitas rahvaloendus sotsioloogilisi muudatusi, mille mõjud ja tagajärjed pole meile veel arusaadavad. Nii näiteks on üle poole miljoni lapse, kellede vanemad on lahutatud, siis on veel terve rida üheaegseid noori, kes kõik otsivad tööd või püüavad kariääri teha, edasi on suur hulk vanemaid üksikuid naisi, kes ei ela perekondades. Need viimased ei vaja mitte ainult vanadusepensioni vaid vajavad ka sotsiaalabi ühel või teisel kujul. Varasematel aegadel tuli see abi ja tugi perekondadelt, mitte riigilt.

Siin mõned väljavõtted rahvaloendusest: rahva üldarv oli 24,343,180, sellest oli 12,274,890 naissoost ning 12,068,290 meessoost. Inglise keel oli emakeeleks 14,918 kanadalasele, mis näitas 5.6% tõusu 1976. aastast. Prantsuse keel oli emakeeleks 6,249,095 kanadalasele, samuti näidates tõusu 6.1%. Mitmed teised keeled näitasid suurt tõusu, nagu näiteks hispaania keel oma 59% tõusuga, armeenia keel 65.8% tõusuga, hiina keel 69% tõusuga, indo-pakistani keeled 100.3% tõusuga ja semiidi keeled 58.8% tõusuga.

Pankade vahekasu liiga suur

OTTAWA — Majandusminister Allan MacEachen kavatseb kõnelda chartered pankade rekordkõrge holuste ja laenuintresside vahe pärast. Parlamendiliige David Orlikow (uusdemokraat) kaebas, et pangad maksavad hoiuarvetelt intressi 13,75% ja laenudelt võtavad 22,5% — seega 8,75% vahekasu. Ta ütles, et pangad peaks väikelaenatate intressid hoidma samal tasemel kui suurfirmade laenudelt.

KIRIKLIKKE TEATEID

EELK PEETRI KOGUDUS
817 M. Pleasant Rd.,
Toronto, Ont. M4P 2L1
Praost Andres Taul
84 Dinnick Cres., Toronto, Ont. M4N 1L8
Tel. 483-4103, kirikus 483-5847
Organist dr. Roman Toi

Kolmapäeval, 28. juulil JUMALATEENISTUS Ehatares kell 7 õhtul.

Pühapäeval, 1. augustil JUMALATEENISTUS kell 11 hommikul.

Pühapäeval, 8. augustil koguduse VÄLJASÕIT praost Emmanuel Lepiku tallu. Vabaõhu-jumalateenistus kell 12 päeval. Ühine lõunasöök väikese tasu eest. Võimalus ujuda, tennist mängida ja jalutada. Teejuhised tänases lehes.

KOGUDUSE KANTSELEI on avatud teisipäeviti 10—6, neljapäeviti 12—3.

ÕPETAJA KÕNETUNNID kolmapäeval 9.30—2 kirikus, neljapäeval 6—8 kirikus ja igal pühapäeval pärast jumalateenistust.

EELK TORONTO VANA-ANDRESE KOGUDUS
383 Jarvis St. Toronto, Ont. M5B 2C7
Õp. Udo Petersoo
3714 Beechollow Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3T2
Tel. 624-6128, kirikus 923-5172

Pühapäeval, 1. augustil jumalateenistust ei ole.

Pühapäeval, 8. augustil JUMALATEENISTUS kell 6 õhtul. Teenib koguduse õpetaja.

Pühapäeval 15. augustil jumalateenistust ei ole.

Pühapäeval, 22. augustil JUMALATEENISTUS kell 6 õhtul.

ÕPETAJA KÕNETUNNID igal neljapäeval 6—8 õhtul ja tund aega pärast jumalateenistust.

TORONTO EESTI BAPTISTI KOGUDUS
883 Broadview Ave.
Jutl. Kaljo Raid
36 Eards Walkway, Willowdale, Ontario M2J 4T9
499-6488

„VABADUSE KUULUTUS" RAADIOSAATED IGAL PÜHAPAEVAL

Laup. 31. juulist kuni esmasp. 2. augustini VAIMULIK TELKLAAGER Kiviojal. Pühapäeval laagri vabaõhujumalateenistused kell 11 hommikul ja kell 4 p.l. Kõnelejad: dr. E. Mänd, E. Toompuu L. Heinmets. Kõik on kutsutud.

TORONTO EESTI EVANGEELNE KOGUDUS
Immanueli Kirik
21 Swanwick Ave.
Pastor Allan Laur
72 Appleby Cres., Markham, Ontario L3R 4L2
Tel. 477-6240

30. juulist kuni 2. augustini ühine VAIMULIK KONVERENTS E. Viigi talus Port Sydney's, Muskokas. Kõnelevad jutlustajad Evald Kiil New Yorgist, M. Vähi Fredericktonist, E. Saraoja, A. Laur jt. Laulu- ettekanded.

Konverentsi tõttu jääb linnas koguduse jumalateenistus 1. augustil ära.

Kesknädalal, 4. augustil kell 7 õhtul Immanueli kirikus PALVEÕHTU.

TORONTO EESTI EV. LUT. USU KOLMAINU KOGUDUS
Kirik: 619 Sherbourne St., Toronto
Tel. 698-7977 või 766-7853
Sherbourne allmaaraudteejaam on kiriku kõrval.
Õp. O. Gnadenteich
112 Fallingbrook Rd., Scarborough

Järgmine JUMALATEENISTUS on pühapäeval, 8. augustil kell 5 p.l.

Juulis ja augustis õpetaja viibib aegajalt suvekodus, kus ta on vajaduse korral kättesaadav telefoniga 1-519-371-0068.

ÕPETAJA KÕNETUNNID on iga kuu teisel esmaspäeval kell 6—8-ni kiriku kantseleis, telefon 921-9417.

Suri kapten A. Kurgvel

New Yorgis suri 16. juulil mõnekuuse haiguse järele eesti ohvitseride ja üldse sõjameeste peres hästi tuntud kapten Aleks Kurgvel. Ta oli umbes 76 a. vana ja teenis omariikluse lõpuaastail Sõjavägede Staabi II (luure) osakonna A jaoskonna ülemana, kus tal olid tihedad teenistusalased kokkupuuted Eesti Vabariiki akreditseritud välismaiste sõjaväeliste esindajatega. Ta oli II maailmasõja veteran, Auraamatu peatoimetaja, mis hõlmab kommunistide ohvriks langenud eestlaste nimesid, eesti ohvitserkonna üks peaorganiseerijaid vabas maailmas ja Eesti Ohvitseride Keskkogu USA-s kauaaegne esimees, end. E. Vabadusvõitlejate Liidu juhatuse liige, NYEVÜ liige ja sõjameeste keskuselt aasta tagasi vääristatud kuldteenetemärgiga. Tema ärasaatmise talitus oli nähtud ette Manhattanis Lexingtoni avenüü kirikus praost R. Kivirannalt, kelle koguduse esimeheks ta ka varemalt oli. Lähemaist omastest jäid teda leinama abikaasa Salme, kaks täiskasvanud poega ja lastelapsed. Ta vanem poeg on muide ka kutseline ohvitser, kolonel auastmes, teenimas USA armees.

Kõikideks kindlustusteks

H. LATER & CO. LTD
Insurance Brokers
1482 Bathurst St.,
Toronto M5P 3H1
Tel.: 653-7815 ja 653-7816

ALO RAUN

EESTIKEELE ETÜMOLOOGILINE TEATMIK

222 lhk. Hind $15.00. Postiteel tellides pluss saatekulu Kanadasse $2.00, USA-sse $4.00.

Müügil
„MEIE ELU" talitusest,
938 Broadview Ave. Toronto, Ont. M4K 2R6

ARMAST ABIKAASAT, VEND

sündi
su

ARMAST

HEAD SÕPRA JA KAASLAS

KAUAAEGSET SÕPRA

JAKO

mälestava

LAHKUS MEIE KESKELT

JAKO

mälestab kurbu

ARMAST ÕEMEEST JA TÄDI

JAKO

leinab

SA

ARMAST

JAKO

mälestab leinas

LUGUPEETUD JA ARMAST

JAKO

mälestab leinas

EESTI PENSIO

MEIE KESKELT LAHKUNU

AUGUS

mälestab leinas

EESTI ÕIGUST

KIRIKLIKKE TEATEID

EELK PEETRI KOGUDUS
817 M. Pleasant Rd.,
Toronto, Ont. M4P 2L1
Praost Andres Taul
84 Dinnick Cres., Toronto, Ont. M4N 1L8
Tel. 483-4103, kirikus 483-5847
Organist dr. Roman Toi

Kolmapäeval, 28. juulil JUMALATEENISTUS Ehatares kell 7 õhtul.

Pühapäeval, 1. augustil JUMALATEENISTUS kell 11 hommikul.

Pühapäeval, 8. augustil koguduse VÄLJASÕIT praost Emmanuel Lepiku tallu. Vabaõhu-jumalateenistus kell 12 päeval. Ühine lõunasöök väikese tasu eest. Võimalus ujuda, tennist mängida ja jalutada. Teejuhised tänases lehes.

KOGUDUSE KANTSELEI on avatud teisipäeviti 10—6, neljapäeviti 12—3.

ÕPETAJA KÕNETUNNID kolmapäeval 9.30—2 kirikus, neljapäeval 6—8 kirikus ja igal pühapäeval pärast jumalateenistust.

EELK TORONTO VANA-ANDRESE KOGUDUS
383 Jarvis St. Toronto, Ont. M5B 2C7
Õp. Udo Petersoo
3714 Beechollow Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3T2
Tel. 624-6128, kirikus 923-5172

Pühapäeval, 1. augustil jumalateenistust ei ole.

Pühapäeval, 8. augustil JUMALATEENISTUS kell 6 õhtul. Teenib koguduse õpetaja.

Pühapäeval 15. augustil jumalateenistust ei ole.

Pühapäeval, 22. augustil JUMALATEENISTUS kell 6 õhtul.

ÕPETAJA KÕNETUNNID igal neljapäeval 6—8 õhtul ja tund aega pärast jumalateenistust.

TORONTO EESTI BAPTISTI KOGUDUS
883 Broadview Ave.
Jutl. Kaljo Raid
36 Barda Walkway, Willowdale, Ontario M2J 4T9
499-6488

„VABADUSE KUULUTUS" RAADIOSAATED IGAL PÜHAPÄEVAL

Laup. 31. juulist kuni esmasp. 2. augustini VAIMULIK TELKLAAGER Kiviojal. Pühapäeval laagri vabaõhujumalateenistused kell 11 hommikul ja kell 4 p.l. Kõnelejad: dr. E. Mänd, E. Toompuu L. Heinmets. Kõik on kutsutud.

TORONTO EESTI EVANGEELNE KOGUDUS
Immanueli Kirik
21 Swanwick Ave.
Pastor Allan Laur
72 Appleby Cres., Markham, Ontario L3R 4L2
Tel. 477-6240

30. juulist kuni 2. augustini ühine VAIMULIK KONVERENTS E. Viigi talus Port Sydney's, Muskokas. Kõnelevad jutlustajad Evald Kiil New Yorgist, M. Vähi Frederictonist, E. Saraoja, A. Laur jt. Laulu-ettekanded.

Konverentsi tõttu jääb linnas koguduse jumalateenistus 1. augustil ära.

Kesknädalal, 4. augustil kell 7 õhtul Immanueli kirikus PALVEÕHTU.

TORONTO EESTI EV. LUT. USU KOLMAINU KOGUDUS
Kirik: 619 Sherbourne St., Toronto
Tel. 698-7977 või 766-7853
Sherbourne allmaaraudteejaam on kiriku kõrval.
Õp. O. Gnadentelch
112 Fallingbrook Rd., Scarborough

Järgmine JUMALATEENISTUS on pühapäeval, 8. augustil kell 5 p.l.

Juulis ja augustis õpetaja viibib aegajalt suvekodus, kus ta on vajaduse korral kättesaadav telefoniga 1-519-371-0068.

ÕPETAJA KÕNETUNNID on iga kuu teisel esmaspäeval kell 6—8-ni kiriku kantseleis, telefon 921-9417.

ARMAST ABIKAASAT, VENDA JA ONU

JAKOB AVI

sündinud 2. veebruaril 1903 Pärnumaal
surnud 24. juulil 1982 Torontos

leinavad

ABIKAASA
ÕDE ja ÕDEDELAPSED kodumaal

ARMAST

JAKOB AVI

mälestavad

A. MELISTE abikaasaga
E. MELISTE perekonnaga
F. HOMITS perekonnaga

HEAD SÕPRA JA KAASLAST

HARRY KURSK'I

mälestavad leinas

HARRY TOI abikaasaga
BORIS ZEISIG abikaasaga

KAUAAEGSET SÕPRA

JAKOB AVI

mälestavad kurbuses

HELLA ja ANTON
HELE ja ELMAR
ELVA ja KULDAR

LAHKUS MEIE KESKELT

JAKOB AVI

mälestavad

ELISAVETA ja ILMAR

ARMAST ÕEMEEST JA TÄDIMEFST

JAKOB AVI

leinab

SALME SANG poegadega Rootsis

ARMAST

JAKOB AVI

mälestab kurbuses

„EHATARE" PERE

LUGUPEETUD JA ARMAST KLUBI LIIGET

JAKOB AVI

mälestab leinas

EESTI PENSIONÄRIDE KLUBI TORONTOS

MEIE KESKELT LAHKUNUD

AUGUST KALA

mälestab leinas
EESTI ÕIGUSTEADLASTE ÜHING KANADAS

ARMAST

HARRY ERICH KURSK'I

sündinud 21. oktoobril 1920 Tallinnas
surnud 16. juulil 1982 Montrealis

mälestavad leinas

abikaasa THERESE
poeg HAROLD
perekond NEUFELD Vancouveris

Avaldame kaastunnet ILSE PALMISAAR'ele tema armsa abikaasa

ENDEL PALMISAAR'E

surma puhul

SALME ja BERNHARD PARMING USA-s

Pika raske haiguse tagajärjel lahkus meie armas

LINDA KOSKEL

neiuna Valter
23. juunil 1982 Upsalas, Rootsis

leinavad

ALEKSANDER RAUDSEPP
EVI, MARTIN ja MIKK

KODUMAAL SURNUD VENDADENAISI

SALME MELLIKOW'I

surnud 18. juulil 1982

MARIE MELLIKOW'I

surnud 28. juulil 1982

mälestab VEND perekonnaga Kanadas

Eesti Ohvitseride Keskkogu Ameerikas esimees

kapten k.s.d. ALEKS KURGVEL'i

13. sept. 1905 — 16. juuli 1982

leinab
EESTI OHVITSERIDEKOGU KANADAS

Eestis suri koolimees mag. R. Kleis

Tartus suri 86 a. vanuses ajaloolane, filoloog ja kauaaegne koolimees Richard Kleis, pärit Tallinnast. Lõpetanud kodulinnas gümnaasiumi ja alustanud õpinguid Peterburi ülikoolis, mobiliseeriti ta Vene sõjaväkke, kust üle läks Eesti rahvaväkke, teenes kaasa Vabadussõja. Seejärele jatkas ta õpinguid Tartu Ülikoolis, lõpetades selle klassikalise filoloogia ja ajaloo alal. Siirdunud ajaloo ja vanade keelte õpetajaks Treffneri gümnaasiumi, jatkas ta õpinguid ülikoolis saavutades 1934. a. magistrikraadi. Alates 1930 oli ta koolis inspektoriks. Kogu aeg tegutses ta kaasa teaduslikes seltsides, toimetas kõige selle kõrval „Eesti biograafilise leksikoni", kuulus „Eesti entsüklopeedia" toimetusse, oli „Tartu" toimetaja ja ka „Väike entsüklopeedia" üks peategija.

Vene okupatsiooni ajal oli ta ülikoolis ajaloo õpetajaks. Ka Vene punavägede teistkordse sissetungi järele jäeti ta edasi ülikooli tööle, kusjuures ta a. 1945—1948 oli ajaloo keeleteaduskonna dekaaniks. Täitnud vahepeal mitmeid teisi kohustusi võimude määramisel, pääses ta 1954 tagasi ülikooli juurde õpetama ladina keelt ja antiikkirjandust. Selle kõrval tõlkis ta „Läti Hendriku kroonika", tegeles „Võõrsõnade leksikoni" koostamisega. Ta oli määratud ka üheks „Eesti nõukogude entsüklopeedia' koostajaks jne. Nüüd kustus ta elutee.

„MEIE ELU" asutas Eesti ühiskond ja seisab eesti ühiskonna teenistuses.

JURISTID

ENN ALFRED
ADVOKAAT — NOTAR
Toronto Dominion Centre
P.O. Box 326, Room 1002
Royal Trust Tower
Toronto M5K 1K7
King—Bay
Telefon: 869-1777
24-tundi telefonivalve

JAN PAUL WALDIN
BA, LL.B
ADVOKAAT — NOTAR
Waldin & de Kenedy
55 Queen St. E., Suite 1403
Tel. 364-6761, 364-6762

Eesti arst valvekorras

31. juulil, 1. ja 2. augustil
dr. M. Leesment 481-6894
7. ja 8. augustil
dr. H. Tari 922-3024
14. ja 15. augustil
dr. R. Pahapill 921-7777
21. ja 22. augustil
dr. T. Sauko 461-6912
28. ja 29. augustil
dr. J. Marley 921-7777

OPTIKUD

J. RATAS
Optika- ja Kellasepäärl
247 Dänforth Ave. Toronto
Telefon 465-6251
PRILLID
parimas kvaliteedis
ja ka igas hinnaklassis
„CONTACT LENSES" soodsate hindadega
Käekellade müük ja parandused kohapeal

ELEKTRIK
Sisseseaded, uuendused ja parandused elumajades või ettevõtetes.
HALLING
Tel. 762-9190 • Lic. E1044

R. S. KANE Ltd.
MATUSEMAJA
4812 Yonge Str.
(Sheppardi lähedal)
Willowdale
221-1159

Murray E. Newbigging
MATUSEMAJA
Aastakümnete kogemus eestlaste teenimiseks. Oskuslik nõuanne ja mõõdukad hinnad:
M. Wayne Hamilton
Funeral Direktor
793 Mount Pleasant Rd.
(lõunapool Eglintoni)
Hellstada tel. 489-8811 • 489-8002

Külastage „MEIE ELU" kus leiate mitmesuguseid sobivaid kinkeesemeid
958 Broadview Ave.
Toronto, Ont. M4K 2R6
Tel. 466-0951
(Eesti Majas, II korral)

EHTEASJU
SKANDINAAVIA
KINKEESEMEID:
LINIKUID, SOHVAPATJU,
SAUNASEEPE ja TARBEID
KERAAMIKA-VAASE
HELIPLAATE
RAAMATUID (ka lastele)

„Meie Elu" üksiknumbrid on müügil:

TORONTO
POKO'S MEAT PRODUCTS ARIDES: 376 College St., 767 Mt. Pleasant Rd.
Rooneeme pagariäris ..... 484 Queen St. W.
Balint Book Store ..... 246 Spadina Ave.
„Meie Elu" talituses ..... 958 Broadview Ave.
Broadview Delicatessen ..... 141 Danforth Ave.

THUNDER BAY
Finnish Book Store ..... 168 S. Algoma St.

SUDBURY
Wolfe's Bookstore ..... 133—135 Durham St. E.

Eestlaste ajaleht „MEIE ELU" levib üle kogu maailma, kus asub eestlasi. — Tellige ja lugege „MEIE ELU". — Nõudke „MEIE ELU" proovinumbreid. —
„MEIE ELU" tellimishinnad: Kanadas 1 a. $34.00, 6 k. $18.00, 3 k. $13.00; USA-sse — 1 a. $37.00, 6 k. $20.00, 3 k. $14.00; Ülemeremaadesse — 1 a. $42.00, 6 k. $21.00, 3 k. $14.00. Kiripostilisa Kanadas: 1 a. $23.40, 6 k. $11.70. Kiri- ja õhupostilisa USA-sse: 1 a. $26.00, 6 k. $13.00. Õhupostilisa ülemeremaadesse: 1 a. $48.30, 6 k. $24.15.

958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6, Canada
„MEIE ELU" TALITUS

Tellimiskupong:

Palun saatke minule „Meie Elu" ..... kuuks.

Tellimisraha siinjuures .....
(Tshekiga„ panga rahakaardiga, posti rahakaardiga).

Nimi: .....

Postiaadress: .....

Kuupäev .....

(Allkiri)

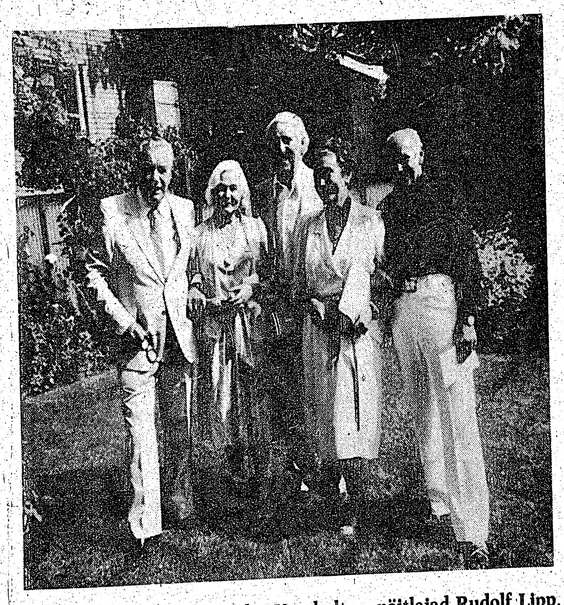

Kolleegid kohtusid Montrealis. Vasakult — näitlejad Rudolf Lipp, Riina Reinik. Henn Arvo, Sylvia Tael ja Teet Koppel, kellede juubelisünnipäevi ja pulma aastapäeva tähistati alapeoga.

SUVINE TORONTO KÜLALISE PILGUGA

Tere, suvine Toronto! Külaline kaugemalt — pärast mõneaastast vaheaega — uudistab kesklinna lähenevat vaatepilti. Seda kõrget raadiomasti eelmine kord küll veel polnud, — sõlmja püstnõelana torkab see otse pilvede poole, millised just tihenedes kogunevad linna kohale. Õhus on leitsakut, ei lähe vist enam kaua äikese turtsatusteni. Kaaslane-torontolane pole just rahul University aveniüü tuimavõitu majamüürakatega, seevastu saavad aga kiita Mies van der Rohe funktsionaalne puhtjoonelisus, samuti Montreali panga sihvakas valge hoone ja kiitusesõnu langeb ka ameerika arhitektile Day'le.

☆

Linnasüdamik jääb juba selja taha. Tänavatetäied möödavilksatavaid Toronto kodusid pilgutavad aknasilmi võrdlemisi sarnastest nägudest, mõnel vanusekortse vähem, teistel rohkem, — kui paljudel on parajasti toimumas „facelift"! Edevakesed niisugused oma rõõmsalt kirevate lillelaikude taga. Kas just edevad, — pigem osutamas omanike pareerimisvõimele keset üldisi majanduslikke probleeme.

☆

Paaripäevane suvises linnas peatumine pole just küllaldane aeg muljete kogumiseks, siiski satub teele aga ka paar mõnusat meetilka. Linnas juhtub nimelt just olema Neeme Järvi, sedapuhku 16. juulil asendamas haigestunud James De Priesti. Vabaõhukontsert Ontario Place'l toimub jälle päikesest säraval õhtupoolsel tunnil, suvevärves inimesed kirendamas ümberringi ja täppides tihedalt ka kaugema muru rohelust. Maestro aplausirohke tutvustamise järele — „the Estonian-born Neeme Järvi" — kõlab kusagilt publiku hulgast ootamatu tugev hüüe „Viva Estonia", millele järgneb soe, kauakestev aplaus. Järgmise päeva „The Globe and Mail" veergudel lausub Arthur Kaptainis, et Eestis sündinud Neeme Järvi, De Priest'i asendama pidades, polnud Rachmaninoffi kompositsioonide sooritamisel „kaugeltki mitte halvasti ette valmistatud", vaid tundus olevat „ideaalne Rachmaninoffi dirigent", kellel õnnestus „muusikalise õhulisuse taotlemine ilma lõputu viibimiseta partituuri väljendusrikastes kõrgustes". Neeme Järvil oli see teatavasti viie päeva jooksul juba teine kontsert Torontos. (Tuleval suvel on muide teda oodata Ottawasse dirigeerima kahte ooperit).

☆

Järgmisel päeval, 18. juulil, avanes veelkord võimalus osa saada eestlaste tegevusest ja seda hoopis erakordsel kujul, — raadiosaate näol CFNY-FM Brampton, saatja poolt, kus esitati paaritunnine valik Alien Nation'i omapärasest helilindistatud muusikast koos intervjuude ja kommentaaridega selle uudse grupi juhilt arhitekt Peeter Sepalt kui ka Kalle Naelapealt, kes organiseerib Alien Nation elektroonilist osa ja lindistamist. Nagu nimigi vihjab, taotleb grupp ürgsetele helide-häälitsustele toetudes „tabada" ka maaväliste tähelepanu ja luua ekstra-terrestriaal-kommunikatsioonide kaudu ehk kunagisi sidemeid veel tundmatute olenditega teistelt planeetidelt. Parajasti müügile ilmunud Alien Nation helilindi ja üldtegevuse produduktsiooni ning dokumentatsioonitöö 61 isiku hulgas on eestlastest veel kaastegevad Margus Jukkum, Katrin Kannel, Harri Mürk ja Alan Teder. Helilindi rahvapäraste — ürgsete helindite-häälitsuste iseloomu peegeldavad ka esitatud palade nimetused nagu „Off the Ground", „Alien Nation", „Millions of Stars", „Hallo...", „Who is That?", „Don't Eat Your Colleagues" jne. Neis esineb ka ürg-soome-ugrilikke ja eestlikke rahvaviiside ning leelotamiste sugemeid.

☆

Enne ärasõitu kodu poole USA-sse veel Eesti Majas viibides sammus sisse Meie Elu talituses viibides kes muu kui Peeter Sepp! Nii osutus võimalikuks teda ka isiklikult kohata. Tere-käsi sai samas paar päeva varem sirutatud ka „Käesurve" ja „Igaviku silmapilgutuse" autorile, hiljuti kuuekümneseks saanud võitlejale-kirjanikule Arved Viirlaiule.

HELDIA ESTAM

Elli Kalvik

ILURAVI

Küsimus Vancouverist: Olen huvitatud iluravist ja saadan siinjuures järgmised küsimused:

1. Kas Tele puhastate näonaha poore? Kuidas ja kui sagedasti?

2. Kuidas ja millal teete naha massaazhi?

Vastus küsimusele nr. 1. Pooride puhastamine on tänapäeval vastavate vedelikkudega võrdlemisi kergesti teostatav, nii et iga näonaha eest hoolitseja võib seda teha nii sageli kui vajalik. Pooride avamiseks kasutame sama õli („lubrication oil"), mida tarvitame ka joonte pehmendamiseks ja nendest hoidumiseks. Selleks kuumutame õli (2—3 tilka) kuni ta on soe, kuid mitte põletav kui panete käeseljale. Nüüd määrime kergelt täitunud pooridele ja kui õli temperatuur on õige, siis avab ta poorid. Vajutame kergelt kahe vati tükikesega sõrmede vahel seega vabastades mustuse („blackheads") pooridest. Juhul kui õli on jahtunud ja poorid ei avane, siis peseme eelmise õli nahalt ja katsetame soojema õliga uuesti. Kui poore on palju nahal, siis on soovitav alata väikesealaga ja kui see on puhas kuumutada uus õli ja siirduda edasi. Kogu selle puhastamise protseduuri ajal peame kasutama erakorralist hügieenilisust ja puhtust.

Valgete täpikeste ehk „whiteheads" puhul masseerime neid kohti kergelt näoveega („refresher" kuiva ja normaalse naha puhul ja „astringent" rahvase näonaha jaoks), kuni nad vabanevad kestast ja kaovad.

Nüüd asume pooride sulgemisele, sest avatud pooridesse koguneb muidu jällegi mustust õhust jne. Selleks kasutame poore kokkutõmbavat vedelikku „pore lotion". Seda kasutame pärast pooride puhastamist ja soovitav kaks korda päevas tarvitada, et kiirendada sulgumise protsessi. Samaaegselt on kasulik teha näonahka kokkutõmbavat maski, mis edutab pooride sulgemist ja aitab saavutada ülenäolist peenekoelist nahka. Koos naha kokkutõmbamise toimega vähenevad ka silmade ümber ja mujale tekkinud jooned. Pärast sellist pooride puhastamist on tunne nagu ei tahaks enam midagi näonahale panna ja ongi soovitav vähemalt samal päeval kui puhastamine toimub mitte jumestusvahendeid kasutada.

Pooride sulgumine on kahjuks aegavõttev protsess, sest väikeste augukeste täiteks peavad vormuma uued rakud ja kuigi nahk näib olema kokkutõmbunud, peab olema ettevaatlik, et pooridesse ei läheks mustust. Selleks kasutame näonahka kaitsvat vedelikku n.n „protection lotion'it", mis on kerge ja niiskust sisaldav. Soovitav on seda kasutada igal hommikul enne jumestamist või mittejumestamise puhul tolmu ja mustuse pooridesse pääsemise eest hoidumiseks. Sellel vedelikul on kaks toimet, nim. oma kerge katva korraga kaitseb ta ka naha loomuliku niiskuse ära auramise eest ilmastiku tõttu. Eriti kahjulikud on siin sooja ja külma vahelduvad mõjud.

Küsimus 2. Kuidas ja millal teete naha massaazhi?

Allavajunud, lõtvunud ja rasvased näoosad masseeritakse tugevate, kuid mitte nahka venitavate liigutustega, silutakse ja tõstetakse käsitsi üles ja väljapoole ihu ja suunatakse juuksepiiri ja meelekohtade poole. Nii on võimalik ihu ja nahka vormida ja tugevndada seega väsinud ja allavajunud ilmet. Samuti saab ka lamendada kahekordistunud lõuga, põsealust kude tõsta, silmade ümbrust kontuurida, suu ja ninavahelisi jooni pehmendada ja otsaesise jooni kaotada. Ideaalne aeg on selleks pärast näonaha ühekordset puhastamist õhtul puhastuskreemi või puhastusvedelikuga vastavalt nahatüübile, mis võtab ära pinnapealse mustuse. Paneme üle kogu näo uue korra kreemi ja masseerime nägu alt ülespoole kindlate, kuid siiski pehmete nahka mitte venitavate liigutustega nagu äratoodud joonisel näha.

Masseerida võime ka, kui sobivam, igal teisel ajal, kuid siis kasutame kuiva ja normaalse naha puhul rasvarikast kreemi ja rasvase ning kombinatsioonilise naha korral rasvata toite- ja niiskuse-kreemi masseerimise alla.

Pärast masseerimist eemaldame kreemi näolt ja kasutame näovett pooride puhastamiseks ja kokkutõmbamiseks ning näonaha värskendamiseks.

(Küsimused vastamiseks saata „Meie Elu" toimetusse või otseselt: Elli Kalvik, 166 Sherwood Ave. Apt. 2, Toronto, M4P 2A8. Tel. 483-1545)

E. Naberi veste

TÜHJATÄHJA MINEVIKUST JA TULEVIKUST

Kui lubatakse väljenduda poeetiliselt, siis võiks öelda, et maailmaelu nähted mööduvad meist kui vuhisev kiirrong, ilma et me jõuaks õieti tähelegi panna, mitu vagunit oli seal esimest või teist klassi, mitu magamiseks ja mitu napsivõtmiseks. Mõnikord ei või isegi vanduda, et vedur oli rongi eesotsas olemas. Teooria järgi, mida ei näe, seda pole. Nagu jutustab Hans Christjan Andersen ühest võiduhüppamisest rohutirtsu, kirbu ja mingi puugi vahel. Kirp hüppas nii kõrgele, et keegi ei jõudnud seda näha, mispärast konstateeriti, et ta ei hüpanudki, ning diskvalifitseeriti.

Kes on tuttav Einsteini relatiivsuse teooriaga, seda see ei üllata, kuna kõrgus, kaugus, kiirus — kõik on relatiivne, see tähendab, et on olenev, kust seisukohast asja vaadata. Seistes, näiteks, raudtee ääres, just kui rong suure kiiruse ja vilega läheneb, kõlab see vile väga ere, äge ja kõrgetooniline. Niipea kui vile möödub, vajub ta toon alla madalasse jorinasse. See on üks näitlik relatiivsus, mida igaüks võib ise kogeda.

Rongi lähenemine on nagu tulevik me elus, mis läheneb suure kärina ja kõrgete lootustega, kuid langeb siis meist ära õõnsa norinaga. Siiski on inimesel see sissesündinud igatsus, juba ette näha või aimata, mis sealt tuleb ja missugune soss sellest saab. Seda katsetatakse juba suures nooruses lilleõie lehti näppides — „kas armastab, ei armasta..." Aga selle tuleviku ettenägemise tungile on rajanud oma äri kõiksugu kaardipanijad, käevaatajad, kristall-kuuli nõiad ja muidu hakkajad naisterahvad. Kui näiteks jalutad suurlinna tänaval, siis igas kõrvaltänavas, enamasti keldrikorra aknast, viipab sind mõni maadam lahkesti sisse astuma, et sulle muinasjuttu lugeda ja su rahakotikest kergendada.

Kui nüüd tuleme tagasi tolle meist möödavihiseva rongi juurde, siis võime küsida, kas märkasite mitu vagunit rongil oli? Kas kõik jäid alles? Kas restoranvagun oli sinine või punane jne. Teeme selle kohta väikese uurimise, ilma et me ähvardaks, et selle uurimise tulemus teie suhtes kahjustaks teie pancreast, nagu paari tassikese kohvi joomine.

Nimelt — kas te märkasite, kuidas algas uus võimas jõukuse ajastu Ameerikas, kuna seal üle terve maa leiutati uusi õliallikaid ja isegi täiesti uus põletisaine, nii et Araabia sheigid kahvatasid näost valgeks oma õlivaatide otsas? Kas nägite merest ülesse tõstetud „Titanicut", mis seal kunagi jäämäe vastu põrkas ja põhja läks? Kas saite oma madratsi alla kogutud kulla eest börsil 1000 dollarit untsist? Kas — reisides Bahamale — käisite vaatamas vanal ajal merde vajunud „Atlantisel", mis nüüd seal lähedal ülesse leiti? Kas kuulsite, et endise Ameerika presidendi Jimmy Carteri tütar Amy ronis puu otsa ja kukkus sealt maha, nii et Jimmy ehmatas end evangelistiks — samal ajal kui ühel Kariibimere saarel maandunud UFO piloot asutas seal uue usukultuse (mis nagu tavaliselt toob sisse head raha, kuna võib olla taevalaotuses esineb valuutapuudus)? Ega te ei juhtunud just olema McDonaldsi juures Tacomas, kui mäestiku-hiiglane „Lai-jalg" käis sealt Hamburgerit toomas? Ja et Aafrikas leiti üks uus „Tarzan", kes on kadunud biljonäri Howard Hughesi sugulane, kui mitte ta ise?

Kui te pole neid sündmusi märganud, siis on elu teist mööda jooksnud, sest kõik need sündmused olid Ameerika kuulsamaite psüühikute poolt möödunud sügiseks ette nähtud.

Kui jätame nüüd möödunu möödunukes, siis vaatame, mida toob too suure kiirusega lähenev tulevik.

Juuli, oktoobri ja detsembri kuud on väga ohtlikud onu Brezhnevile; ei tule mingit kohtumist president Reaganiga (ja pole loota mingit musu, nagu Jimmy Carterilt Viinis). Presidendi tulistaja John Hinckley satub raskesse ohtu ja võib end kahjustada, asudes näljastreigile. Maailma puudustkannatajaile määratud toetusmiljardid lähevad selle asemel asjamecste taskuisse, mis on kui Kaval-Hansu auguga kübar, mis ka kunagi ei saanud täis. Ameerika rahvas, kes ei saa aru oma kaitsetust olukorrast hakkab seda märkama, kui talle otse pähe lüüakse Falkland Islandi taolise affääriga. Suuremat sõda iisraelimeestel araablastega pole ette näha lähema kahe aasta jooksul, välja arvatud praeguse taolised vähemad löömingud. Loretta Lynni kõhuvalud kestavad kuni aasta lõpuni ja Kenny Rogers käigu suplemas naabri ujumisbasseinis, sest oma basseinis võib juhtuda õnnetus. (Kui te teate, kes on Loretta ja Kenny?) Kõrgetes valitsusasutustes ja välisesindustes avastatakse nõidumist ja posimist, mis pole muidugi eriline uudis, ainult et septembris kukub üks tegelastest lõksu. Üteleksime, et seda on vähe küll selle suure hulga kohta!

Välismaa raha voolab salaja Ameerikasse, et äsitada rahutusi ja tekitada segadusi. Seda asja korraldavad ja edendavad muuseas mõned kirikutegelased. (See pole mingi uudis, mida ennustada, mispärast palume ennustaja nimel vabandust!) Edward Kennedy praegune naine võtab talt ära lahutamisel palju raha, kuid pärast mõneaegset poissmehe-elu saab ta uue naisterahva, kelle kohta pole loomulikult teada, kui pikad on ta elupäevad.

Elame, näeme! Ehk tuleval aastal samal ajal!

SPORT

Jalgrattasõidu võistlused täies hoos

Edmontonis toimuvad praegu Kanada jalgrattasõidu meistrivõistlused, kus Ontario meeskond, mille mänedzheriks on meie jalgrattur Martin Vellend, tuli 190 km pikkuses maanteesõidus esimeseks, teiseks ja kolmandaks!

Rohkem suusatajana tuntud vend Robert on sel suvel võtnud osa juba 13-st võistlusest. Ta tuli Mushroom Growers'i võistlusel Hamiltoni lähedal esimeseks, Workmen's Compensation Board'i kriteeriumis väga napilt kolmandaks, oli koos vennaga üheks vähestest lõpetajatest 1. juulil Woodstockis toimunud 177 km pikkusel Ontario maanteesõidu meistrivõistlustel. 11. juulil tuli ta Buffalos klubikaaslase Eon D'Orhellas'e järele ja 18. juunil Ajax'is napilt teiseks.

Nad kuuluvad sel aastal Kanada suurima jalgrattaäri Bloor Cycle'i võistlusmeeskonda ja peavad lepingu alusel suve jooksul osa võtma vähemalt 30-st võistlusest.

„Küll oli Tartu kära täis..."

On sattunud kätte mõned lahtised lehed Märt Jänese kalendrist, arvatavasti 20-ndate aastate algusest. Teatavasti saadeti see kalender Tartus, Tartumaal ja kaugemalgi postiga majapidamistele kätte ja see sisaldas peale reklaami Märt Jänese Tartu Kaubahoovis asuvale suurele riideärile kommentaare päevasündmuste kohta nagu õige kalender kunagi.

Oli vähemalt Kagu-Eestis sama populaarne ja tsiteeritud kui omaaegne „Meie Matsi Tähtraamat".

Toome katke kalendris esinevast „luuletusest" „Valmisriided":

„Küll oli Tartu kära täis,
kui jut meil linnas ringi käis,
et Jänes äri avanud,
kus riided valmis õmmeldud:
seal ülikonnad, palitud —
kõik heast riidest valitud,
nii kenad mantlid daamele,
et süda hõiska, ilutse!

— — —

Ja kooli-, leerilapsed ka,
neil pole tarvis oodata,
mil rätsepmeister aega saab,
et ülikonna valmistab,
sest Jänesel ta ladu sees
on valmisriided ootmas ees."

Aga kalendris leidub ka proosavormilist reklaami, sel puhul koguni Vabadussõja ainetel:

„Sakslaste poolt kõmises esimene kahuripauk. Siis teine ja kolmas. Eesti rindelt vastas varsti patarei. Ja varsti müras, pikal rindel suurtükkide kahevõitlus, kus otsiti vastastikku asukohti. See kahevõitlus kujunes aegapidi päris kardina- ja trumlituleks, kus vastastikku seati tcatud ma-ala kuulide rahe alla, et hiirgi läbi ei oleks pääsenud. Ja siis ei olnud püssimeestel suurt vajadust enam kaasa kõnelda.

Ja nõnda istus lipnik Laaban kahe tulekardina vahel nagu jumala selja taga, muigas ja õngitses rahulikult hommikuni välja, kui mõlemad pooled hakkasid taipama, et palju müra oli üsna ilmaasjata tehtud. Siis lipnik Laaban oma õngeridva kokku, riputas kalad nööri otsa ja kõndis oma väeossa, rahul enesega ja oma saagiga.

„Kuule, sul on ju auk rinnataskul", ütles rooduülem. „Päris kuuliauk ikka."

Siis tuli Laabanile meelde, et oli mütsaku saanud. Võttis oma siidiräti taskust välja ja kuul kukkus maha.

„Hää siid", ütles rooduülem. „Kust seda nüüdsel sõjaajal niisugust võib saada?"

„Jänese kauplusest Tartus ostsin", ütles lipnik Laaban mõttes. Ja pistis oma päästeräti tagasi tasku, ei kinkinud kellelegi, vaid jättis enesele mälestuseks."

EPL

KUHU MINNA?

☆ Laup., 31. juulist 2. augustini ETSPO '82 eestlaste telklaager suvepäevad Põhja-Ontarios Sault Ste. Marie Eesti Seltsi korraldusel.

☆ Pühapäeval, 1. augustil Jõekääru külalispäev algusega kl. 11 h.

☆ Pühap., 15.—22. augustil „Seltse Kunstl" Seedriorul.

☆ Laup., 7. augustil Jõekääru Laste Suvekodu Valguspidu algusega kl. 8.30 õ.

☆ Pühap. 22. — 25. augustini Metsaülikool 82 Boltonis.

MÕTTESÄHVATUSI

Lõbustus on nagu elukindlustus. Mida vanem oled, seda enam pead maksma.

☆

Mood on nii inetu, et seda peab iga poole aasta järele vahetama.

☆

Kriitik on kana, kes kaagutab kui teine muneb.

☆

Kui keegi nõuab lahtiste kaartidega mängimist, siis on tal kõik trumbid käes.

☆

Meie nimetame sümpaatseteks ja tarkadeks kõiki neid, kes samuti mõtlevad kui meie.

☆

Keel on ainuke organ, mis vanaduses nooreneb.

☆

Nudistid käituvad nii, nagu oleks nad riietes ilmale tulnud.

☆

Mehed, kes soovitavad kodanikel püksirihma pingutada, kannavad ise püksitrakse.

Eesti Sihtkapital Kanadas

Annetused, testamendi-pärandused ja mälestusfondid on tulumaksuvabad. Suunake oma annetused noortele ja teistele eesti organisatsioonidele

Eesti Sihtkapital Kanadas

kaudu tulumaksuvaba kviitungi saamiseks. — Eesti Maja, 958 Broadview Ave. Toronto, Ont. M4K 2R6

NALJAD

„Miks nimetavad venelased Christof Kolumbust bolshevikuks?"

„Kui ta välja sõitis, siis ta ei teadnud, kuhu ta jõuab. Kui ta kohale jõudis, siis ta ei teadnud kus ta oli. Ja see kõik laenatud rahaga."

☆

Ema tütrele:

„Kui ma nii noor olin nagu sina, siis pidasin ma päevaraamatut."

„Vanamoodi värk", vastab tütar. „Mul on kartoteek."

☆

„Vaata, Otu", näitab proua Vallatu. „See mees seal teeb naisele autoukse lahti."

„Üks kahest", mühatab mees. „Tal on uus auto või uus naine."

rii82

nimi vanus

aadress

telefon

soovin informatsiooni laste programmi kohta ☐

toimub 22.—29. augustini

Osavõtumaks on $175.00, lastele $100.00, millest registreerimisel tuleb tasuda $35.00.

Lisainformatsioon saadaval.
KOTKAJÄRVE METSAÜLIKOOL
45 Fulton Avenue, Toronto, M4K 1X6
(416) 463-9065